

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRE ŽIAKOV S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM
PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE**

„Pomôž mi, aby som to dokázal sám“

**Učebné osnovy pre prvý ročník A, B a C
variantu**

*PaedDr. Júlia Mankovičová
riaditeľka školy*

UČEBNÉ OSNOVY PRE 1. ROČNÍK – VARIANT A

Slovenský jazyk a literatúra pre 1. ročník A variant

1. Charakteristika predmetu Slovenský jazyk a literatúra. Žiak získava prostredníctvom slovenského jazyka a literatúry schopnosť jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka, návyk správneho hlasného čítania, schopnosť rozumieť prečítanému textu a kladný vzťah k literatúre.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Zvládnuť výchovno-vzdelávacie úlohy slovenského jazyka a literatúry, ktoré sú predpokladom na splnenie úloh ďalších vyučovacích predmetov.

Hlavné ciele:

- Vytvárať potrebné hygienické a estetické návyky,
- správne zaobchádzať s písacími nástrojmi,
- rozvíjať psychomotorické schopnosti a jemnú pohybovú koordináciu potrebnú na vyučovanie písania,
- postupne poznávať niektoré hlásky a príslušné písmená,
- čítať jednoslabičné a dvojslabičné slová,
- čítať jednoduché vety a písané písmo,
- naučiť sa počúvať a pokúšať sa rozprávať najznámejšie jednoduché rozprávky založené na jednoduchom časovom radení opakovaných a obmieňaných dejov,
- vychovávať pozorného detského poslucháča,
- naučiť sa memorovať jednoduché rečňovanky,
- naučiť sa sledovať videoprogramy, bábkové hry.

Ďalšie ciele:

- Spoluutvárať charakter žiaka a spolu s ostatnými predmetmi posilňovať výchovu k vlastenectvu.

3. Proces vyučovania predmetu slovenský jazyk a literatúra sa bude realizovať na hodinách slovenského jazyka a literatúry, 8 hodín týždenne, spolu 312 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Jazyková komunikácia

Písanie

Nácvik písania

Cviky na prípravné písanie nepodopretou rukou.

Správne držanie ruky – čmáranie rudkou, kriedou, fixkou, progresom.

Dotyky, voľné čmáranie a krúženie, oblúky.

Nacvičuje sa držanie ceruzky pri písaní v liniatúre, prvky prvých písmen.

Využitie týchto prvkov na nácvik písania písmen.

Písanie písmen, ktoré sa žiaci učia čítať.

Písmená sa nacvičujú v poradí podľa postupu v čítaní.

Písanie slabík a krátkych slov zložených z osvojených písmen.
 Prepis slabík a slov z tlačeneho do písaného písma.
 Diktát písmen a slabík.

Komunikácia a sloh

Komunikácia, ústny prejav

Nácvik vyjadrovania a výslovnosti žiakov.

Nácvik vecných formulácií, pozdravy, krátke oznámenia, prosba, poďakovanie.

Čítanie a literatúra

Technika čítania

Poznávanie samohlások a, e, i, o, u, y a príslušných malých a veľkých písmen.

Rozlišovanie krátkych a dlhých samohlások.

Poznávanie a čítanie spoluhlások m, M, l, L, v, V, t, T, p, P, j, J.

Nácvik čítania otvorených a zatvorených slabík s osvojeným písmenom.

Čítanie a výslovnosť mäkkých slabík le, li, te, ti.

Čítanie jednoslabičných, dvojslabičných a niektorých trojslabičných slov zložených najmä z otvorených slabík.

Čítanie jednoduchých viet. Čítanie písaného písma.

Literárna výchova

Nácvik a memorovanie jednoduchých básničiek, rečňoviek a vyčítaniek od autorov detskej literatúry a z ľudovej tvorby (napr. K. Bendová, V. Šimková – J. Domasta; J. Andel; J. Turan; F. Hrubín a iní).

Počúvanie a reprodukcia krátkej rozprávky o deťoch a zvieratkách (napr. M. Ďuríčková, M. R. Martáková, D. Hevier, H. Zelinová, E. Gašparová, N. Tánska a iní).

Obrázkové knižky (V. Machaj, Z. Vlach – M. Novacký, J. Kontár, E. Vančurová a iní).

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Rozvoj zmyslového vnímania a hovorenej reči žiakov.	30
Nácvik vyjadrovania a výslovnosti žiakov. Nácvik vecných formulácií, pozdravy, krátke oznámenia, prosba, poďakovanie.	10
Cviky na prípravné písanie.	3
Dotyky, voľné čmáranie a krúženie, oblúky, správne držanie ruky.	11
Prvky prvých písmen.	12
Písanie písmen, slabík a slov zložených z osvojených písmen. Prepis slabík a slov. Diktát písmen a slabík.	84
Poznávanie a čítanie samohlások a, e, i, o, u, y – príslušných malých a veľkých písmen.	20
Poznávanie a čítanie spoluhlások m, M, l, L, v, V, t, T, p, P, j, J	20
Nácvik čítania otvorených a zatvorených slabík, čítanie a výslovnosť mäkkých slabík le, li, te, ti.	40
Čítanie slov, jednoduchých viet, písaného písma.	66
Počúvanie a reprodukcia krátkej rozprávky.	10
Prvé obrázkové knižky, detské časopisy.	6

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti pre 1. ročník A variant

1. Charakteristika predmetu Rozvíjanie komunikačnej schopnosti pre 1. ročník špeciálnych základných škôl, pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, vyučovacím jazykom slovenským.

Prostredníctvom predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa u žiakov rozširuje funkčná komunikácia v kategóriách: žiadanie osobných potrieb, informácií, vyjadrovanie pocitov, komentovanie, reakcie na správanie iných ľudí, vyjadrovanie prosociálnych postojov.

2. Cieľ:

Hlavný cieľ:

- Podporiť rozvoj reči a jazykových schopností ako predpokladu k realizácii určitého komunikačného zámeru a funkčného dorozumievania, stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii.

Všeobecné ciele:

- Zapájať sa do skupinovej činnosti, počúvanie príbehu,
- dokázať počúvať v nerecipročných situáciách, napr. rozhlas, príbehy, video,
- dokončiť vlastnú úlohu v skupine, bez intervencie učiteľa,
- potichu počúvať ostatných,
- počúvať deti a dospelých,
- pýtať sa a reagovať na otázky a komentovať to, čo sa povedalo,
- dokázať sa sústrediť na jeden zvuk, napr. hlas spomedzi iných,
- počúvať a nasledovať inštrukcie a usmernenia.
- Rozvíjať praktické používanie jazyka na dorozumievanie, a to s použitím verbálnych aj neverbálnych komunikačných prostriedkov.
- Rozvíjať slovnú zásobu, chápanie pojmov a ich používanie v komunikácii.
- Rozvíjať jazykový cit, syntaktické a morfológické pravidlá. Aplikovať ich do hovorenej i písanej podoby (podľa individuálnych schopností žiaka).
- Rozvíjať fonematické uvedomovanie, schopnosť diferencovať dištinkatívne znaky jazyka podľa individuálnych schopností žiaka.
- Rozvíjať artikulačnú obratnosť a výslovnosť.
- Rozvíjať rozprávačské schopnosti žiakov podľa individuálnych schopností.
- Rozvíjať taktilné a kinestické vnímanie.
- Rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciácia, pamäť).
- Rozvíjať priestorovú orientáciu a orientáciu v čase.
- Rozvíjať motorické schopnosti.
- Rozvíjať čitateľské a pisateľské schopnosti.
- V rámci každej komunikačnej situácie neprestajne vyžadovať používanie očného kontaktu so súčasnou verbalizáciou.

3. Proces vyučovania predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa bude realizovať na hodinách rozvíjania komunikačnej schopnosti, 2 hodiny týždenne, spolu 78 hodín ročne. Súčasťou predmetu RKS je aj Augmentatívna a alternatívna komunikácia. Náhradné a doplnkové komunikačné systémy potom používajú žiaci v bežnej komunikácii a na všetkých vyučovacích predmetoch. Odporúčame využívať systém VOKS /výmenný obrázkový komunikačný systém/ a metodiku od autoriek S. Kapáľková a L.Vencelová, ktorá nadväzuje na čiastočnú slovenskú adaptáciu práce D.B. El'konina, ktorá sa využíva na rozvíjanie fonematického uvedomovania.

4. Obsah vzdelávania

Obsah musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek. Obsah predmetu RKS je zameraný na všetky roviny jazyka a všetky formy komunikácie.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa prebieha celým vyučovacím procesom. Témy preberané v predmete RKS by mali byť v súlade s témami preberanými najmä v predmete Slovenský jazyk a literatúra a Vecné učenie. Na hodine RKS sa učiteľ má so žiakmi zamerať na porozumenie pojmov a súvislostí a precvičovanie ich používania v komunikácii.

Obsah rozvíjania komunikačnej schopnosti v jednotlivých oblastiach:

Pragmatická rovina jazyka:

Porozumenie reči

- Komentovanie „tu a teraz“. Komentovaním všetkých činností a pomenovávaním predmetov rozvíjame porozumenie pojmov a ich vzájomných súvislostí. Postupujeme od poznávania skutočných predmetov a javov k obrázkom a porozumeniu pojmov.
- Kategorizovanie pojmov podľa daných kritérií.
- Vykonávanie činností podľa komentovania a porozumenia obsahu prehovoru
- komunikačného partnera.

Rozvíjanie expresívnej reči

- Námetové hry, pri ktorých žiak môže komentovať svoju činnosť. Vo všetkých hrách kladieme dôraz na hlasné komentovanie činnosti alebo spoločné komentovanie s pomocou učiteľky. Pri hrách sa odporúča používať názorné skutočné predmety, ich miniatúry alebo primerané ilustrácie a obrázky.
- Nehovoriaci žiaci komentujú s pomocou posunkov, grafických znakov alebo iným
- náhradným komunikačným prostriedkom.
- Vytváranie situácií z bežného života tak, aby ich mohli žiaci lepšie pochopiť a
- komentovať („zažiť ich“) a tým si upevňovať slovnú zásobu.
- Jednoduché aktívne pomenovávanie predmetov a dejov v prostredí školy a rodiny,

- jednoduché komentovanie vykonávaných alebo prebiehajúcich činností a situácií.
- Tvorenie jednoslovných a dvojslovných viet, slovných pomenovaní.

Rozhovor

- Jednoduchý rozhovor, striedanie role s komunikačným partnerom.
- Začiatok a ukončenie rozhovoru. Výber a udržanie témy rozhovoru.
- Výber komunikačných prostriedkov primeraných situácii a komunikačnému partnerovi. Odpoveď na otázku, kladenie otázok.
- Modelové hry, dramatizácia.
- **Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy**

Lexikálno-sémantická rovina jazyka

- Pomenovanie skutočných predmetov a javov alebo obrázkov.
- Kategorizovanie pojmov podľa významu s názornými príkladmi a bez nich. (Pri pomenovávaní zároveň ukazujeme na predmet alebo zároveň vykonávame pohyb a pod.)
- Rozlišovanie a porovnávanie významovo podobných a protikladných pojmov. (Názorne: reč v spojení so zrakovým alebo taktilným vnemom a pod.)
- Zovšeobecnenie pojmov
- Kľúčové slová.
- Upevňovanie významu pojmov a súvislostí zážitkovou formou.
- **Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy.**

Morfologicko-syntaktická rovina jazyka

- Nácvik ohýbania slov, nácvik predložkových väzieb a analógie primerane schopnostiam žiaka s pomocou, názorným a zážitkovým spôsobom.
- Maľované čítanie.
- Dopĺňanie a opakovanie viet.
- Odvodzovanie slov.
- Tvorba viet a súvetí.
- Rozvoj porozumenia reči.
- **Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy.**

Foneticko-fonologická rovina:

- Rozvíjanie sluchovej diferenciačnej schopnosti.
- Hry s nerečovými zvukmi
- Rozlišovanie zvukov reči rozlišovanie rôznych druhov zvukov (zvuky zvierat, štrnganie, búchanie, šuchot, zvonček, píšťalka a pod.), rozlišovanie intenzity a smeru prichádzajúcich zvukov.

- Rozlišovanie zvukov reči, rytmizovanie slabík. Hry so zmenami melódie a tempa reči. Rozlišovanie prvej hlásky v slove. Rozlišovanie dĺžky hlások a slabík.
- Cvičenia zamerané na rozvíjanie pohyblivosti hovoridiel, koordináciu pohybov a správnu výslovnosť.
- **Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy.**

Rozvíjanie rozprávačských schopností:

- Pozorovanie osôb a udalostí v okolí
- Jednoduché rozprávanie zážitku podľa obrázkov, rozprávanie podľa obrázkov, vnímanie časovej následnosti a súvislostí udalostí.
- Práca s detskými ilustrovanými knihami, leporelami, obrázkami.

Rozvíjanie iných schopností spojených s komunikáciou:

Rozvíjať taktilné a kinestetické vnímanie

- Poznávanie predmetov a povrchov hmatom, rozvíjanie diferenciačných schopností.
- Rozvíjanie vnímania vlastných pohybov.

Rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciácia, pamäť).

- Poznávanie rôznych zvukov, rozlišovanie ich kvality, intenzity, smeru.
- Poznávanie melódie a rytmu. Cvičenia na zapamätanie melódie a rytmu, riekanky, radu slov, vety a pod.
- Cvičenia zrakovej analýzy a syntézy.
- Rozvíjanie poznávacích procesov: zachovanie, priradovanie, zoradovanie, triedenie – kategorizácia.
- Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť)

Rozvíjať priestorovú orientáciu a orientáciu v čase

- Cvičenia pravoľavej orientácie (telesná schéma, rovinná orientácia).
- Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti).
- Intermodalita (audiovizuálny vzťah).

Rozvíjať motorické schopnosti

- Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforytmiky.

Rozvíjať čitateľské a pisateľské schopnosti

- Pre osvojovanie čítania analyticko-syntetickou i globálnou metódou je nevyhnutné dosiahnutie určitej úrovne fonologického uvedomenia. Preto je súčasťou obsahu
 - predmetu RKS aj:
- Rozvíjanie schopnosti diferencovať zvuky reči (slabiky, hlásky a ich dĺžku) hrovou formou. Diferencovanie obrázkov, symbolov alebo znakov.
- Schematické znázornenie slov.

- Rytmizovanie riekaniak a detských pesničiek.
- Rozvíjanie schopnosti orientácie v priestore a v rovine (chápanie a vyjadrenie polohy predmetu hore, dolu, v prostriedku; sledovanie a ukladanie prvkov v rade zľava doprava).
- Obrázkové (maľované) čítanie.
- Ak individuálne schopnosti žiaka nedovoľujú osvojovanie si všetkých tvarov písmen, odporúča sa čítanie a písanie len veľkých tlačených písmen.

Odporúčané rozprávky a knihy v obsahu:

ROZPRÁVKY

Medovníková/perníková chalúpka; Červená čiapočka; O Budulínkovi; Dlhý, široký a bystrozraký; Kozliatka a vlk; Tri prasiatka; Škaredé káčatko; Koza odratá a jež; Zatúlané húsa; Pampúšik; O psíčkovi a mačičke; Rozprávka o sliepočke a kohútikovi; O rukavičke/Domček, domček kto v tebe býva; O rybárovi a zlatej rybke; Ako išlo vajce na vandrovkú; Rozprávka o repe; O Gaštankovi, čo nemal kožušok; Čin, Čin; Janko Hráško; O dvanástich mesiačikoch; Hrnček var!; Palica, von z vreca!; Macko Uško; Tri medvede...

ROZPRÁVKOVÉ KNIŽKY

Môj macík; Moja prvá čítanka; Čo si hračky rozprávali; Utopený mesiačik; Rozprávky o zvieratkách (V. G. Sutejev)

PRÍBEHY ZO ŽIVOTA DETÍ

Janka a Danko

Autori: M. Ďuričková, M.R. Martáková, D. Hevier, H. Zelinová, E. Gašparová, N. Tánska, M. Jančová, J. Šrámková, K. Bendová, M. Haštová, J. Pavlovič, R. Mórica, E. Čepčeková

OBRÁZKOVÉ KNIŽKY

Obrázkové čítanie

Autori: V. Machaj, Z. Vlach – M. Novacký, J. Kontár, E. Vančurová, E. Weberová, I. Imro, J. Navrátil, A. Okruhlicová

RKS – knihy a rozprávky	Téma
Knihy: V lese a na čistinke Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Palička pomocníčka, Príbehy Maťa a Klinčeka: Ako vyhli diviaka Rozprávky: Palička – pomocníčka Jablko Červená čiapočka Koza rohatá a jež Domček, kto v tebe býva Pampúšik Tri medvede	Lesné zvieratá
Knihy: Rozprávky o psíčkovi a mačičke Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Kuriatko a káčatko Zabavme sa s Macom Pacom Rozprávky: Rozprávka o sliepočke a kohútikovi	Domáce zvieratá

Kuriatko a káčatko Ako išlo vajce na vandrovku O repe Maco Paco pomáha na gazdovstve Mechúrik Koščúrik Kozliatka a vlk Škaredé káčatko	
Rozprávky: O repe Komu dáme mliečko?	Zelenina
Kniha: Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Kto povedal mňau?	Zvuky zvierat
Kniha: Rok Rozprávka: Čačky hračky / Bendová/	Rok
Kniha: Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Jablko O gaštankovi, čo nemal kožúšok	Jeseň
Rozprávka: O dvanástich mesiačikoch Kniha: Maco Snehuliakom Téma jar: Kniha: Dobrodružstvo s myškami Téma leto: Čačky hračky / Bendová/: Smädné kvietky Téma rodina- členovia: Rozprávky: O repe Červená čiapočka	Zima
Rozprávky: Tri prasiatka O rybárovi a zlatej rybke Dlhý, široký a bystrozraký Janko Hraško	Na poli, v lese, v záhrade
Rozprávky: Tri prasiatka O rybárovi a zlatej rybke Dlhý, široký a bystrozraký Janko Hraško	Remeslá
Kniha: Maco Snehuliakom: Nezvyčajný vianočný stromček	Vianoce

Témy čerpané z Vecného učiva ŠkVP

Škola a život v škole

Trieda

Poznať označenie tried. Pomenovanie zariadenia triedy, rozlišovanie školských potrieb a hračiek (vhodné používať, šetriť a uložiť).

Poznať meno svojho učiteľa, prípadne spolužiakov, vedieť sa im predstaviť, pozdraviť. Rozlišovanie vyučovacej hodiny a prestávky. Udržiavanie poriadku v triede, na lavici, v školskej taške.

V škole

Orientácia v budove školy. Dodržiavanie poriadku v triede a v budove školy.

Bezpečnosť cestnej premávky

Osvojovanie si najdôležitejších poznatkov zo zásad dopravnej bezpečnosti a ochrany vlastnej bezpečnosti (rozlišovať cestu, chodník, prechod pre chodcov, význam svetelných signálov).

Príroda

Na jeseň

Zmeny v prírode. Zber úrody. Jesenné mesiace. Dodržiavanie hygienických požiadaviek (otužovanie, prezliekanie). Ochrana pred ochorením, lieky (ich význam a používanie), lekár.

V sade a v záhrade

Pozorovanie činností dospelých a detí v jeseni doma, a aj v prírode. Oboznámenie sa so zberom ovocia a zeleniny. Poznávať a rozlišovať ovocie a zeleninu podľa tvaru, chuti a vône.

Na poli

Pole – repné a zemiakové, strnisko a zorané pole. Oboznámenie sa so zberom napr zemiakov, cukrovej repy.

Pozorovanie prírody na jeseň (zmeny počasia, rastlín, zvieratá – odlietanie vtákov do teplých krajín,...)

Zvieratá na jeseň

Získavanie poznatkov o zvieratách (rozprávanie učiteľa, vysielanie rozhlasu a televízie). Oboznámenie sa s prípravou zvierat na jeseň. Starostlivosť o voľne žijúce zvieratá (krmelec pre lesnú zver, krmidlá pre vtáky, zber gaštanov, a iné)

Domov a jeho okolie

Doma

Poznať mená členov rodiny a príbuzenské vzťahy (otec, matka, súrodenci).

Pomenovanie zariadenia bytu, triedenie predmetov v domácnosti podľa ich účelu (nábytok, riad, hračky, školské potreby).

V okolí domova a školy

Orientácia v okolí domova a školy. Poznať obchody kde nakupujeme potraviny.

Poznať cestu do školy, prípadne k zastávke najbližšieho dopravného prostriedku.

Zima

Príroda v zime – pozorovanie prírody v zime, porovnávanie s inými ročnými obdobiami.

Zmeny počasia (mráz, sneh, ľad). Poznávanie vlastností snehu a ľadu (zrakom).

Deň a noc – získavanie poznatkov o tom kedy sa rozvidnieva, kedy sa stmieva, že deň je krátky a noc je dlhá.

Oboznámenie sa s pravidlami bezpečnosti na ulici – potrebné odhadzovať sneh, posýpať chodníky pred námrazou, nebezpečné sánkovať na vozovke a korčuľovať na tenkom ľade.

Poznať zimné mesiace a zimné činnosti detí. Poznať vhodné oblečenie na zimné obdobie.

Oboznámenie sa s vianočnými tradíciami, poznajú nebezpečenstvo požiaru pri zapalovaní sviečok.

Starostlivosť o zdravie

Oboznámenie sa so zásadami a dodržiavaní osobnej hygieny – pravidelne ráno a večer sa umyť, umývať si ruky pred jedlom a po ňom, po použití WC.

Význam čistoty tela a prostredia pre zdravie, význam vetrania doma aj v škole. Dodržiavať poriadok v triede, v školskej jedálni, získavať návyky sebaobsluhy.

Predchádzanie úrazom a chorobám. Účelne sa obliekať, otužovať, poznať zdravé a nezdravé potraviny. Uprednostňovať zdravé potraviny- ovocie, zeleninu.

Predchádzanie úrazom pri športe, pri prechádzaní cez cestu, pri manipulácii s ohňom, s elektrinou, pri kúpaní, opaľovaní. Osvojovať si poznatky ako chrániť svoje zdravie, aj zdravie druhých (používať vreckovku, posýpať šmykľavé miesta, odpadky odhadzovať do koša, vedieť sa správať v prípade karantén a pod.).

Zdravotné stredisko – poznať jeho význam a miesto.

Jar

Pozorovanie zmien v prírode (oteplovanie, odmäk, dlhší deň, kratšia noc).

Porovnávanie krajiny na jar s predstavou tej istej krajiny na jeseň a v zime. Oboznámenie sa s niektorými typickými jarnými kvetmi (napr. snežienku, fialku a pod). Poznať ich časti: koreň, stonku, list a kvet, pozorovať jednotlivé fázy vývoja rastliny v kútiku živej prírody a na školskom pozemku (polievanie, kyprenie, pletie, význam týchto činností).

Domáce zvieratá a ich mláďatá – triedenie z rozličných hľadísk, využívanie vlastných skúseností. Počúvanie poviedok o zvieratách, rozprávanie o vlastných zážitkoch so zvieratami.

Oboznamovanie sa s veľkonočnými tradíciami.

Práca a odpočinok

Deň a jeho časti (ráno, poludnie, večer).

Týždeň – pracovné dni a dni odpočinku. Názvy v týždni. Voľná sobota, nedeľa, prázdniny.

Účelné využívanie voľného času.

Leto

Zmeny v prírode.

Pozorovanie dĺžky dňa (noci), počasia (letné prehánky, búrky) Vedieť, ako sa správať pred búrkou a počas búrky (ochrana pred bleskom).

Pozorovanie odkvitania stromov a dozrievania ovocia (ktoré ovocie dozrieva najskôr, ktoré neskôr).

Poznávať rôzne druhy ovocia, jeho farbu a chuť (tvrdé, mäkké, sladké, kyslé, horké, trpké).

Poznávať lúčne kvety z najbližšieho okolia.

Poznať názvy letných mesiacov.

Príprava na prázdniny – správanie sa v prírode, ako dbať na bezpečnosť pri letných športoch.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Pragmatická rovina	16
Morfologicko-syntaktická rovina	12
Lexikálno-sémantická rovina	10
Rozvíjanie iných schopností žiakov spojených s komunikáciou	16
Foneticko-fonologická rovina jazyka	12
Rozvíjanie rozprávačských schopností	12

Matematika pre 1. ročník A variant

1. Charakteristika predmetu Matematika. Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Využívať pri opakovaní a upevňovaní učiva svoje matematické poznatky pri riešení problémov praxe predovšetkým prostredníctvom riešenia úloh, ktorých námety zodpovedajú skúsenostiam a úrovni poznania žiakov špeciálnej základnej školy i pri riešení rôznych problémov v ostatných vyučovacích predmetoch,
- osvojiť si základné geometrické predstavy.

Hlavné ciele:

- Porovnávať a triediť činnosti každodenného života, predmety, vlastnosti, podľa určitých kritérií,
- osvojiť si základné prvky numerácie v obore prirodzených čísel do 5,
- osvojiť si základné počtové výkony v obore prirodzených čísel do 5,
- osvojiť si základné prvky numerácie a počtové výkony s číslom 0.

Ďalšie ciele:

- Využívať osvojené vedomosti v reálnom živote.

3. Proces vyučovania predmetu matematika sa bude realizovať na hodinách matematiky, 4 hodiny týždenne, spolu 130 hodín aritmetiky a 26 hodín geometrie.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

ARITMETIKA

Úvod k učivu o prirodzenom čísle.

Triedenie predmetov podľa vlastností (množstvo, veľkosť, farba, tvar).

Dvojica. Vzťahy rovnako - nie rovnako, viac – menej.

Usporiadanie (veľa, málo, veľký, malý). Vzťahy – pred, za. Prvý, posledný.

Prirodzené čísla 1, 2, 3, 4, 5, 0 – numerácia a počtové výkony.

Číselný obor sa rozširuje postupne. Najprv sa preberie numerácia v obore do dvoch a žiaci sa oboznámia so sčítovaním a odčítovaním v tomto obore. Potom sa preberie numerácia a počtové výkony s číslami 3, 4, 5, 0.

Numerácia v obore do 2 a počtové výkony.

- Čísla 1, 2. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov. Čítanie a písanie číslic 1, 2., znázorňovanie číslic 1, 2.
- Porovnávanie čísel 1, 2. Vzťahy väčší, menší, rovná sa. Znázorňovanie nerovnosti (rovnosti) pomocou tvorenia dvojíc.
- Sčítovanie a odčítovanie v obore do dvoch.
- Objasnenie podstaty sčítovania a odčítovania (znaky plus, mínus).

- Znázorňovanie príkladov sčítovania a odčítovania.
- Pamäťový nácvik príkladov sčítovania a odčítovania v obore do dvoch.
- Riešenie jednoduchých slovných úloh.

Numerácia v obore do 3 a počtové výkony.

Numerácia v obore do 4 a počtové výkony.

Numerácia v obore do 5 a počtové výkony.

Číslo 0.

Sčítovanie a odčítovanie s číslom 0.

GEOMETRIA

Rovinné útvary – štvorec, kruh, trojuholník, obdĺžnik – priradovanie názvu.

Priestorové útvary – guľa, kocka.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Úvod k učivu o prirodzenom čísle.	25
Prirodzené čísla 1, 2, 3, 4, 5, 0 – numerácia a počtové výkony.	10
Numerácia v obore do 2 a počtové výkony.	19
Numerácia v obore do 3 a počtové výkony.	19
Numerácia v obore do 4 a počtové výkony.	19
Numerácia v obore do 5 a počtové výkony.	19
Číslo 0.	19
Geometria.	26

Vecné učenie pre 1. ročník A variant

1. Charakteristika predmetu Vecné učenie. Žiak získava prostredníctvom predmetu Vecné učenie základné poznatky o prírode a spoločnosti z ich najbližšieho okolia tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností dokázal v živote prirodzene aplikovať.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Poskytnúť žiakom základné poznatky o prírode a spoločnosti, ktoré získajú na základe pozorovania prírodných zmien počas roka a vzťahom medzi človekom a prírodou,
- osvojiť si základné spoločenské a hygienické návyky.

Hlavné ciele:

- Orientovať sa v školskej budove a na ceste z domu do školy,
- získať predstavu o ročných obdobiach,
- poznať názvy ročných období, mesiacov a dní v týždni,
- oboznamovať sa so zásadami osobnej hygieny, správnej životosprávy a kultúrneho správania.

Ďalšie ciele:

- Zúčastňovať sa na školských a mimoškolských akciách k sviatkom, pamätným dňom a na oslavách významných udalostí.

3. Proces vyučovania predmetu vecné učenie sa bude realizovať na hodinách vecného učenia, 1 hodina týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Škola a život v škole

Trieda

Poznať označenie tried. Pomenovanie zariadenia triedy, rozlišovanie školských potrieb a hračiek (vhodné používať, šetriť a uložiť).

Poznať meno svojho učiteľa, prípadne spolužiakov, vedieť sa im predstaviť, pozdraviť. Rozlišovanie vyučovacej hodiny a prestávky. Udržiavanie poriadku v triede, na lavici, v školskej taške.

V škole

Orientácia v budove školy. Dodržiavanie poriadku v triede a v budove školy.

Bezpečnosť cestnej premávky

Osvojovanie si najdôležitejších poznatkov zo zásad dopravnej bezpečnosti a ochrany vlastnej bezpečnosti (rozlišovať cestu, chodník, prechod pre chodcov, význam svetelných signálov).

Príroda

Na jeseň

Zmeny v prírode. Zber úrody. Jesenné mesiace. Dodržiavanie hygienických požiadaviek (otužovanie, prezliekanie). Ochrana pred ochorením, lieky (ich význam a používanie), lekár.

V sade a v záhrade

Pozorovanie činností dospelých a detí v jeseni doma, a aj v prírode. Oboznámenie sa so zberom ovocia a zeleniny. Poznávať a rozlišovať ovocie a zeleninu podľa tvaru, chuti a vône.

Na poli

Pole – repné a zemiakové, strnisko a zorané pole. Oboznámenie sa so zberom napr zemiakov, cukrovej repy.

Pozorovanie prírody na jeseň (zmeny počasia, rastlín, zvieratá – odlietanie vtákov do teplých krajín,...)

Zvieratá na jeseň

Získavanie poznatkov o zvieratách (rozprávanie učiteľa, vysielanie rozhlasu a televízie). Oboznámenie sa s prípravou zvierat na jeseň. Starostlivosť o voľne žijúce zvieratá (krmelec pre lesnú zver, krmidlá pre vtáky, zber gaštanov, a iné)

Domov a jeho okolie

Doma

Poznať mená členov rodiny a príbuzenské vzťahy (otec, matka, súrodenci).

Pomenovanie zariadenia bytu, triedenie predmetov v domácnosti podľa ich účelu (nábytok, riad, hračky, školské potreby).

V okolí domova a školy

Orientácia v okolí domova a školy. Poznať obchody kde nakupujeme potraviny.

Poznať cestu do školy, prípadne k zastávke najbližšieho dopravného prostriedku.

Zima

Príroda v zime – pozorovanie prírody v zime, porovnávanie s inými ročnými obdobiami.

Zmeny počasia (mráz, sneh, ľad). Poznávanie vlastností snehu a ľadu (zrakom).

Deň a noc – získavanie poznatkov o tom kedy sa rozvidnieva, kedy sa stmieva, že deň je krátky a noc je dlhá.

Oboznámenie sa s pravidlami bezpečnosti na ulici – potrebné odhadzovať sneh, posýpať chodníky pred námrazou, nebezpečné sánkovať na vozovke a korčuľovať na tenkom ľade.

Poznať zimné mesiace a zimné činnosti detí. Poznať vhodné oblečenie na zimné obdobie.

Oboznámenie sa s vianočnými tradíciami, poznajú nebezpečenstvo požiaru pri zapáľovaní sviečok.

Starostlivosť o zdravie

Oboznámenie sa so zásadami a dodržiavaním osobnej hygieny – pravidelne ráno a večer sa umyť, umývať si ruky pred jedlom a po ňom, po použití WC.

Význam čistoty tela a prostredia pre zdravie, význam vetrania doma aj v škole.

Dodržiavať poriadok v triede, v školskej jedálni, získavať návyky sebaobsluhy.

Predchádzanie úrazom a chorobám. Účelne sa obliekať, otužovať, poznať zdravé a nezdravé potraviny. Uprednostňovať zdravé potraviny- ovocie, zeleninu.

Predchádzanie úrazom pri športe, pri prechádzaní cez cestu, pri manipulácii s ohňom, s elektrinou, pri kúpaní, opaľovaní. Osvojovať si poznatky ako chrániť svoje zdravie, aj zdravie druhých (používať vreckovku, posýpať šmykľavé miesta, odpadky odhadzovať do koša, vedieť sa správať v prípade karantén a pod.).

Zdravotné stredisko – poznať jeho význam a miesto.

Jar

Pozorovanie zmien v prírode (oteplovanie, odmäk, dlhší deň, kratšia noc).

Porovnávanie krajiny na jar s predstavou tej istej krajiny na jeseň a v zime. Oboznámenie sa s niektorými typickými jarnými kvetmi (napr. snežienku, fialku a pod). Poznať ich časti: koreň, stonku, list a kvet, pozorovať jednotlivé fázy vývoja rastliny v kútiku živej prírody a na školskom pozemku (polievanie, kyprenie, pletie, význam týchto činností).

Domáce zvieratá a ich mláďatá – triedenie z rozličných hľadísk, využívanie vlastných skúseností. Počúvanie poviedok o zvieratách, rozprávanie o vlastných zážitkoch so zvieratami.

Oboznamovanie sa s veľkonočnými tradíciami.

Práca a odpočinok

Deň a jeho časti (ráno, poludnie, večer).

Týždeň – pracovné dni a dni odpočinku. Názvy v týždni. Voľná sobota, nedeľa, prázdniny.

Účelné využívanie voľného času.

Leto

Zmeny v prírode.

Pozorovanie dĺžky dňa (noci), počasia (letné prehánky, búrky) Vedieť, ako sa správať pred búrkou a počas búrky (ochrana pred bleskom).

Pozorovanie odkvitania stromov a dozrievania ovocia (ktoré ovocie dozrieva najskôr, ktoré neskôr).

Poznávať rôzne druhy ovocia, jeho farbu a chuť (tvrdé, mäkké, sladké, kyslé, horké, trpké).

Poznávať lúčne kvety z najbližšieho okolia.

Poznať názvy letných mesiacov.

Príprava na prázdniny – správanie sa v prírode, ako dbať na bezpečnosť pri letných športoch.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Škola a život v škole. Trieda. V škole. Bezpečnosť cestnej premávky.	7
Príroda. Na jeseň. V sade a záhrade. Na poli. Zvieratá na jeseň.	5
Domov a jeho okolie. Doma. V okolí domova a školy.	4
Zima.	4
Starostlivosť o zdravie.	4
Jar.	5
Práca a odpočinok.	4
Leto.	6

Etická výchova pre 1. – 2. ročník A, B, C variant

Charakteristika predmetu Etická výchova. Etická výchova pre žiakov s ľahkým, stredným a hlbokým až ťažkým mentálnym postihnutím, pomáha žiakovi rozvíjať svoju identitu, poznať svoje silné a slabé stránky, zároveň ich učiť pochopiť a akceptovať druhých, učíme žiakov vytvárať pozitívne vzťahy a prevziať zodpovednosť za seba i za druhých. primerane vyjadrovať city, kultivovane vyjadrovať negatívne city ako hnev, vzdor, smútok. Vedeť ich k tomu, aby akceptovali city iných, spoznávali pozitívne vlastnosti svojich najbližších v rodine i v škole. Upevňujeme základy spoločenského správania a dbáme na dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania. Precvičujeme verbálnu a neverbálnu komunikáciu u jednotlivých žiakov v závislosti od ich individuálnych schopností a miery postihnutia. Vytvárame priestor pre spontánne zapájanie žiakov do hier a činností. Cieľom etickej výchovy je vrátiť žiakovi pocit dôvery, pomáha im nadobudnúť zdravé sebavedomie, učí ich vychádzať s rovesníkmi. Dosiahnutie cieľov vyučovacích hodín je individuálne pre každého žiaka. Ťažší variant sa stáva len pozorovateľom. V tomto variante žiaci vždy pracujú s výraznou pomocou učiteľa, najmä pri praktickej činnosti.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Upevniť si základné komunikačné zručnosti a základy spoločenského správania,
- dodržiavať dohodnuté pravidlá správania,
- viesť žiakov k pozitívnym hodnotám a ich uplatneniu v bežnom živote,
- pomáhať nadobudnúť zdravé sebavedomie,
- podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností.

Hlavné ciele:

- Učiť sa primerane vyjadrovať city,
- učiť sa spoznávať pozitívne vlastnosti svojich najbližších.

Ďalšie ciele:

- Vedieť prijať kritiku aj pochvalu, vedieť odpustiť,
- vedieť poprosiť a poďakovať.

3. Proces vyučovania predmetu etická výchova sa bude realizovať na hodinách etickej výchovy 1 hodina týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Verbálna a neverbálna komunikácia

Otázka a prosba

- precvičovanie schopnosti klásť otázky a formulovať prosby vedúce k priateľstvu v hre alebo spoločnej činnosti

PodĎakovanie a ospravedlnenie

- precvičovanie podĎakovania za splnenie vyslovenej prosby, za poŕičanú hračku alebo pomôcku
- uvedomenie si chyby a vyslovenie ospravedlnenia

Rozhovor

- prejavovanie schopnosti začať, udržiavať a ukončiť rozhovor
- prejavovanie schopnosti ovládať svoju impulzivitu a zlepšovať sebaovládanie v rozhovore

Počúvanie

- prejavovanie schopnosti trpezlivého počúvania, odpútanie sa od seba a sústredenie na hovoriacu osobu

Pravda a loŕ

- rozlišovanie pravdy od lŕi, uvedomovanie si negatívnych dôsledkov lŕi

Pozitívne hodnotenie seba a druhých

Pozitívne sebahodnotenie

- utváranie pozitívneho vzťahu k sebe
- uvedomovanie si vlastných pozitívnych stránok
- sebaovládanie
- hry a aktivity podporujúce pozitívne sebahodnotenie

Pozitívne hodnotenie druhých

- vyjadrenie uznania a sympatie
- konkrétne vyjadrenie vlastností dobrého priateľa
- odpustenie
- uvedomenie si účinnosti pochvaly na sebe a iných
- vyslovovanie a prijímanie pochvaly druhých
- vyjadrovanie a prijímanie kritiky a pochvaly

Tvorivosť v medziľudských vzťahoch

- pozorovanie
- hry a úlohy rozvíjajúce tvorivosť
- tvorivé riešenie každodenných situácií zo života ŕiakov

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Verbálna a neverbálna komunikácia.	19
Pozitívne hodnotenie seba a druhých	10
Tvorivosť v medziľudských vzťahoch	10

Náboženská výchova pre 1. ročník A,B,C variant

1. Charakteristika predmetu Náboženská výchova. Vyučovanie náboženstva je priestor, kde sa žiaci učia vytvárať si a upevňovať vzťah s Bohom, učia sa kresťanským postojom a kresťanskému životnému štýlu.

2. Cieľ:

- Viest' deti k postupnému objavovaniu lásky Boha k svetu a k človeku.
- Budovanie vzájomných vzťahov, spoznávania ich hodnoty.
- Formovanie návykov vzájomného prijímania sa.
- Návyk jednoduchej modlitby.
- Objaviť, že som milovaným Božím dieťaťom.
- Formovať návyk vzájomného prijímania sa a návyk modlitby.

3. Proces vyučovania predmetu náboženská výchova sa bude realizovať na hodinách náboženskej výchovy 1 hodinu týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Zoznamujeme sa navzájom

- Ja a moje meno – predstavenie sa.
- Môj spolužiak – spoznanie spolužiakov.
- Kamarátstvo, moji kamaráti – mená, vzťahy so spolužiakmi.
- Poznanie svojho miesta v triede.
- Oboznámenie sa so školskými pravidlami.
- Formovanie návyku delenia sa.
- Formovanie návyku prežehňania sa.

Zoznamujeme sa so školou

- Školské zvonenie, delenie času.
- Škola, trieda, lavica.
- Komunikácia v triede, v škole.
- Miestnosti školy, jej zariadenie.

Rodina, ja a kamaráti

- Mama a jej úloha.
- Otec a jeho úloha.
- Rodina a jej úloha.
- Dieťa – patrím do rodiny.
- Kamarát.

Príroda – Božie dielo

- Rozmanitosť a krása prírody.
- Rôzne plody prírody.

- Zvieratá v prírode.
- Rastliny v prírode.
- Voda a jej dôležitosť.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Zoznamujeme sa navzájom	14
Zoznamujeme sa so školou	9
Rodina, ja a kamaráti	10
Príroda – Božie dielo	6

Pracovné vyučovanie pre 1. ročník A variant

1. Charakteristika predmetu Pracovné vyučovanie. Žiak získava prostredníctvom pracovného vyučovania základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností dokázal v súčasnom i budúcom praktickom živote prirodzene aplikovať.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Získavať vedomosti z rôznych pracovných činností,
- vytvárať u žiakov kladný vzťah k práci.

Hlavné ciele:

- Utvárať základné hygienické návyky a samoobslužné zručnosti,
- utvárať základné návyky pri stravovaní,
- rozvíjať jemno-motorické zručnosti a schopnosť napodobňovania,
- rozlišovať rôzne materiály,
- rozvíjať schopnosť adekvátne používať predmety a hračky,
- utvárať základné pracovné zručnosti a návyky.

Ďalšie ciele:

- Plniť základnú prípravu pre potrebu praktického života v rodine a v spoločnosti,
- pôsobiť v spolupráci s ostatnými predmetmi na harmonický rozvoj žiakov.

3. Proces vyučovania predmetu pracovné vyučovanie sa bude realizovať na hodinách pracovného vyučovania, 2 hodiny týždenne, spolu 78 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Sebaobslužné činnosti.

Osobná hygiena – umyť si tvár. Čistiť zuby, česať sa, klokať, používať vreckovku, používať WC. Obúvať sa, šnurovať a zaväzovať topánky. Čistiť topánky – očistiť prach, nakrémovať, vyleštiť. Ovládať rôzne druhy zapínania. Samostatne sa obliekať. Odstrániť prach z odevu, kefovať, prášiť. Odkladať odev, obuv.

Práce v domácnosti.

Hygiena domácnosti. Utierať smaltovaný riad a riad z plastov. Pomáhať pri stolovaní. Udržiavať poriadok. Zametať, utierať prach.

Práce v dielni.

Práce s drobným materiálom

Navliekanie korálov rovnakej farby alebo v rôznom farebnom rytme, rovnakej veľkosti alebo rozdielnej veľkosti, triediť podľa veľkosti, tvaru, farby.

Skladanie mozaiky, pracovať s plodmi – napichávať, navliekať, nadväzovať, nalepovať (náhrdelníky, náramky, mozaiky z rozličných materiálov, zvieratká z plodov, koláže a iné).

Modelovanie

Oboznámenie sa s modelovacím materiálom. Modelovací materiál miesiť, stláčať, valkať, guľať, vyťahovať, odštipkávať, modelovať základné tvary – valčeky, šišky, placky atď. Modelovať jednoduché tvary z jedného kusa, neskôr modelovať predmety z dvoch a viacerých častí. Na dokončenie výrobkov používať drevka, zápalky, špajdle, špáradlá, papier, perie atď. Modelovať na pieskovisku alebo na pieskovom stole.

Montážne a demontážne práce

Hry so stavebnicami z dreva aj z plastov. Triediť a ukladať časti stavebníc. Voľne zostavovať a spájať časti stavebníc. Zisťovať, čo patrí a nepatrí do súboru. Cvičiť motoriku, pozornosť, presnosť. Zisťovať lateralitu.

Práce s papierom a kartónom

Poznávať vlastnosti papiera (povrch – hladkosť, drsnosť, hrúbku, farbu). Triediť papier podľa vlastností. Prekladať, skladať, vystrihovať, nalepovať, zlepovať. Perforácia podľa tvaru šablóny. Poučiť o práci s nožnicami. Potláčať papier odtlačkami rozličných predmetov a detskými tlačidielkami.

Pestovateľské práce.

Polievať kvetiny na záhone aj v kútiku živej prírody. Pestovať hrach a fazuľu, siať ich do črepníka, polievať. Pomáhať pri zbere zeleniny, ovocia, čistiť záhony a cesty, vyberať kamienky. Oboznámiť sa s jednoduchým záhradníckym náradím. Ísť na vychádzku do záhrad a parkov.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Sebaobslužné činnosti.	13
Práce v domácnosti.	9
Práce s drobným materiálom.	7
Modelovanie.	15
Montážne a demontážne práce.	7
Práce s papierom a kartónom.	18
Pestovateľské práce.	9

Hudobná výchova pre 1. ročník A variant

1. Charakteristika predmetu Hudobná výchova. Žiaci si prostredníctvom hudobnej výchovy osvojujú piesne, inštrumentálne a vokálne skladby a hudobno-pohybové hry, ktoré v nich prebúdajú radosť zo spevu a z počúvania hudby.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a sluchovú diferenciáciu, senzomotorické schopnosti,
- selektovať medzi ľudskou rečou a inými zvukmi.

Hlavné ciele:

- Naučiť sa spievať piesne kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne,
- osvojiť si základné poznatky o hudobných nástrojoch,
- oboznámiť sa so skladbami na počúvanie,
- osvojiť si na princípe detskej hry kultivovaný pohyb zladený s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Ďalšie ciele:

- Nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudby.

3. Proces vyučovania predmetu hudobná výchova sa bude realizovať na hodinách hudobnej výchovy, 1 hodina týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Piesne na spev žiakov: Vrabec muzikant(ľudová), Prší, prší(ľudová), Húsky, húsky(A.Čobej), Bude zima bude mráz(ľudová),Išiel strašiak(ľudová),Bola babka(ľudová),Kytička(F.Alvín), Medved'ku daj labku(ľudová),Paste sa húsatka paste(ľudová), Fúkaj, fúkaj teplý vetrík(A.Čobej), Slniečko nás zobúdzá (J.Matuška). Piesne na počúvanie : Malý školák (F. Alvín), Jedlička(L.Burlas), Zimní spáči(J.Matuška), Moja rodná zem (A.Čobej).

Skladby na počúvanie: Medvedík, Drevený vojačik (T.Frešo), Ježibaba(P.I.Čajkovskij), Spev žabiaka(V.Trojan), Varila myšička kašičku, Jeden kováč koňa kuje, Hijo, hijo na koníčku, Kvá, kvá, kačica(E.Suchoň).

Hudobno-pohybové hry: A ty Hana stoj v kole (ľudová), Tanček (K.Ondrejka-A.Biľová),Venček (E.Hula),Na ručníček (K.Ondrejka-A.Biľová)

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Piesne na spev žiakov.	12
Piesne na počúvanie.	10
Skladby na počúvanie.	7
Hudobno-pohybové hry.	10

Výtvarná výchova pre 1. ročník A variant

1.Charakteristika predmetu Výtvarná výchova. Žiak získava prostredníctvom estetického zážitku zručnosti, poznatky a výtvarné skúsenosti, prebúda a formuje sa estetický vzťah žiaka ku skutočnosti. Zlepšuje sa psychomotorický stav žiakov, vyrovnáva sa ich disharmonický rozvoj a celková rehabilitácia.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Upevňovať zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom ročníku,
- rozvíjať zmyslové vnímanie, pozornosť a predstavivosť.

Hlavné ciele:

- Rozvíjať koordinovaný pohyb rúk, uchopenie a pustenie predmetu,
- rozvíjať senzomotorickú koordináciu,
- rozvíjať percepciu,
- rozvíjať lateralitu,
- rozvíjať priestorovú orientáciu,
- napomáhať rozvíjať grafomotorické zručnosti.

3. Proces vyučovania predmetu výtvarná výchova sa bude realizovať na hodinách výtvarnej výchovy, 1 hodina týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Výtvarné osvojovanie skutočnosti.

Žiaci si všímajú a zbierajú prírodné materiály (kamene, halúzky, plody, listy) pozorujú, triedia, porovnávajú, zoskupujú, vtlačajú do vhodných materiálov (piesok, hlina, blato, sadra, plastelína)

Tematické práce

- domov,
- školské prostredie,
- moja mamička,
- kamaráti,
- na ihrisku,
- dom, v ktorom bývam
- naša škola:
- naša mačka, pes
- príroda v rôznych ročných obdobiach (vegetácia),
- ilustrácie k rozprávkam.

Práca s výtvarnými prostriedkami

Kresba (mäkká ceruza, fixka, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel)

- grafické vyjadrovanie pohybových predstáv – žiaci napodobňujú pracovné pohyby, (miešanie, mletie, vstávanie, skákanie, kyvadlové hodiny, vietor, graficky ich zaznamenávajú),
- rytmicky radia rozličné prírodné a dekoratívne prvky,
- voľné kreslenie – rozvinutie grafického pohybu (vertikálne a horizontálne čiary, oblúky, kruhy, veľkým aj malým pohybom, grafický záznam robia postojáčky a na veľkej ploche).

Maľba (štetec, tampón, drevko, prsty / temperové farby, akvarelové farby)

- základné zručnosti v práci so štetcom a farbami, prerušovať ťahy štetca, bodky, škvrny, čiarky.

Modelovanie (plastelína, hlina, modurit)

- poznávanie základných vlastností modelovacích materiálov (stláčaním, miesením, valkovaním, vyťahovaním)
vytváranie modelov jednoduchého tvaru (pečivo, ovocie, zeleninu, rozličné nádoby točením ušľahaného valčeka podľa vzoru)
- ozdobovanie modelov (vytváranie modelov z piesku na pieskovisku alebo pieskovom stole pomocou formičiek na vyklápanie, kopce, cesty a pod.)

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
<u>Výtvarné osvojovanie skutočnosti.</u> Tematické práce.	9
<u>Práca s výtvarnými prostriedkami.</u> Kresba.	8
Maľba.	10
Modelovanie.	12

Telesná a športová výchova pre 1. ročník A variant

1. Charakteristika predmetu Telesná a športová výchova. Žiak získava prostredníctvom telesnej a športovej výchovy pozitívny vzťah k pohybu, cvičeniu a športu v rámci svojich individuálnych možností a schopností a rešpektovaním jeho individuálnych osobitostí.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Upevňovať u žiakov hygienické návyky pri pohybových činnostiach,
- dosiahnuť u žiakov optimálny telesný a pohybový rozvoj .

Hlavné ciele:

- Rozvíjať prirodzenú pohyblivosť žiakov,
- formovať kladné postoje k pohybovej aktivite v škole i mimo nej,
- viesť žiakov k dodržiavaniu zásad bezpečnosti pri cvičení,
- zmierňovať alebo odstraňovať pohybové nedostatky.

Ďalšie ciele:

- Podriadiť motorické, ale predovšetkým fyzické výkony, ako cieľové kategórie emocionality, t. j. pre radosť z pohybu, spolupatričnosti.

3. Proces vyučovania predmetu telesná a športová výchova sa bude realizovať na hodinách telesnej a športovej výchovy, 3 hodiny týždenne, spolu 117 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Poradové cvičenia.
- Kondičné cvičenia.
- Prípravné cvičenia.
- Rytmická gymnastika a tanec.
- Akrobacie.
- Atletika.
- Základné činnosti športových hier.

4.1. Poradové cvičenia

Základný postoj – Pozor! - Pohov! Nástupy do radu. Rozchod!

Nástup družstva do radu a do zástupu.

4.2. Kondičné cvičenia

Beh – rýchly beh do 20 m po priamej alebo slalomovej dráhe s predbiehaním a preskakovaním nízkych prekážok, beh na vytrvalosť.

Cvičenia s krátkym švihadlom . Preskoky jednonož, striedaním nôh, znožmo.

Cvičenia s dlhým švihadlom. Podliezanie a preskakovanie napnutého švihadla, podbiehanie krúžiaceho švihadla.

Cvičenie s využitím lana. Preťahovanie družstiev približne rovnakej výkonnosti.

Cvičenie s plnou loptou 1-1,5 kg – nosenie, prenášanie, gúľanie a podávanie na mieste i v pohybe.

Cvičenie s využitím lavičky – cvičenie rovnováhy a celkovej obratnosti, chôdza, beh, lezenie so sprievodnými pohybmi rúk a nôh, so zmenami postojov a polôh i s nosením ľahkého predmetu, výskoky a zoskoky jednonožmo i obojnožmo.

Cvičenia na rebrinách – vystupovanie a zostupovanie, vyliezanie a zliezanie.

Cvičenie s použitím debny ako prekážky - preliezanie, prebiehanie a preskakovanie jednotlivých dielov debny.

4.3. Prípravné cvičenia

Prostné cvičenia zamerané na rozvíjanie pohybovej koordinácie a techniky pohybu, na pretiahnutie a posilnenie svalových skupín a udržanie pohybového rozsahu v chrbtici a v kĺboch.

4.4. Rytmická gymnastika a tanec

Rytmizovaná chôdza a beh.

Rytmizácia jednoduchých pohybov rúk, nôh i trupu podľa riekaniak, piesní a hudobného sprievodu. Jednoduché pohybové vyjadrenie hudobných pojmov: ticho-silno, pomaly – rýchlo, nízko – vysoko.

4.5. Akrobacie

Zo sedu pádom vzad, ľah vznesmo, stoj na lopatkách s oporou v bokoch – ľah vznesmo, pádom do sedu. Z drepu spojného, predpažit'- kotúl' vpred do drepu spojného, predpažit'. Kotúl' vpred a výskok prehnuto do stoja.

4.6. Atletika

Skok do diaľky z miesta s odrazom znožmo a z rozbehu. Hod loptičkou horným oblúkom na diaľku a na cieľ.

4.7. Základné činnosti športových hier

Nadhadzovanie a chytanie lopty na mieste i v chôdzi. Dribling na mieste. Podávanie lopty. Prihrávka obojručne. Vrchná prihrávka jednoručne. Vrchné chytenie obojručne.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Poradové cvičenia.	15
Kondičné cvičenia. Beh. Cvičenie so švihadlom, s využitím lana, s plnou loptou, s využitím lavičky, na rebrinách, s použitím debny ako prekážky.	45
Prípravné cvičenia.	9
Rytmická gymnastika a tanec.	9
Akrobacie.	9
Atletika.	9
Základné činnosti športových hier.	21

UČEBNÉ OSNOVY PRE 1. ROČNÍK – VARIANT B

Slovenský jazyk a literatúra pre 1. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Slovenský jazyk a literatúra. Žiak získava prostredníctvom slovenského jazyka a literatúry zručnosti potrebné na získavanie informácií a na ich výmenu v sociálnom kontakte, čo má výrazný podiel na celkovej socializácii dieťaťa.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Vedieť sa sústrediť na usmernený výkon spojený s miestom a časom určeným pre predmet čítanie.

Hlavné ciele:

- Vedieť ukladať plošné predmety / kartičky s obrázkami do radu zľava doprava,
- vedieť ukázať prstom na učiteľom pomenovaný objekt na stole / na obrázku,
- vedieť rozlíšiť obrázky na základe učiteľom určených znakov,
- vedieť udržať pozornosť pri manipulácii s obrázkami pri plnení úlohy.

Ďalšie ciele:

- Upútať žiaka pri nácviku pozornosti a samotnom vyučovaní čítania témami jemu blízkymi, ktorých použitie môže slúžiť ako motivácia, či odmena.

3. Proces vyučovania predmetu slovenský jazyk a literatúra sa bude realizovať na hodinách slovenského jazyka a literatúry, 2 hodiny týždenne, spolu 78 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Oboznámenie žiakov s leporelami a knihami – príprava na čítanie.

Zameranie pozornosti na určený objekt, obrázok, nákres, pomenovávanie predmetov, javov, činností, obrázkov, ...

Porovnávanie predmetov, obrázkov a pomenovávanie ich vlastností vo vzťahu k veľkosti, tvaru, farbe,

Chápanie a vyjadrenie polohy predmetu – hore, dolu, vyššie, nižšie, vľavo, vpravo, na kraji, v prostriedku, na konci, pred, za, nad, pod. ...

Určovanie, vyhľadávanie tvarovo, farebne rovnakých jednotlivých obrazcov spomedzi navzájom podobných usporiadaných v radoch, nácvik postupovania zľava doprava, vyhľadávanie tvarovo (farebne) odlišných jednotlivých obrazcov usporiadaných v radoch (zľava doprava), cvičenie rozlišovacej schopnosti na skupinách obrazcov.

Hláska a písmeno a, A, i, I vo funkcii medzi obrázkami.

Sluchová diferenciacia slov s využitím riekaniek a vyčítaniek.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Príprava na čítanie. Oboznámenie žiakov s leporelami a knihami.	10
Zameranie pozornosti na určený objekt, obrázok, pomenovávanie predmetov, javov, činností, obrázkov,...	15
Porovnávanie predmetov, obrázkov a pomenovávanie ich vlastností vo vzťahu k veľkosti, tvaru, farbe,...	12
Chápanie a vyjadrenie polohy predmetu – hore, dolu, vyššie, nižšie, vľavo, vpravo, na kraji, v prostriedku, na konci, pred, za, nad, pod,...	12
Hláska a, A, i, I vo funkcii medzi obrázkami.	11
Sluchová diferenciacia slov s využitím riekaniek a vyčítaniek.	8
Nácvik čítania hlások a, A, i, I.	10

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti pre 1. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Rozvíjanie komunikačnej schopnosti pre 1. ročník špeciálnych základných škôl, pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia, vyučovacím jazykom slovenským. Prostredníctvom predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa u žiakov rozširuje funkčná komunikácia v kategóriách: žiadanie osobných potrieb, informácií, vyjadrovanie pocitov, komentovanie, reakcie na správanie iných ľudí, vyjadrovanie prosociálnych postojov.

2. Cieľ:

Hlavný cieľ:

- Podporiť rozvoj reči a jazykových schopností ako predpokladu k realizácii určitého komunikačného zámeru a funkčného dorozumievania, stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii.

Všeobecné ciele:

- Zapájať sa do skupinovej činnosti, počúvanie príbehu,
- dokázať počúvať v nerecipročných situáciách, napr. rozhlas, príbehy, video,
- dokončiť vlastnú úlohu v skupine, bez intervencie učiteľa,
- potichu počúvať ostatných,
- počúvať deti a dospelých,
- pýtať sa a reagovať na otázky a komentovať to, čo sa povedalo,
- dokázať sa sústrediť na jeden zvuk, napr. hlas spomedzi iných,
- počúvať a nasledovať inštrukcie a usmernenia.

- Rozvíjať praktické používanie jazyka na dorozumievanie, a to s použitím verbálnych aj neverbálnych komunikačných prostriedkov.
- Rozvíjať slovnú zásobu, chápanie pojmov a ich používanie v komunikácii.
- Rozvíjať jazykový cit, syntaktické a morfológické pravidlá. Aplikovať ich do hovorenej i písanej podoby (podľa individuálnych schopností žiaka).
- Rozvíjať fonematické uvedomovanie, schopnosť diferencovať dištinkatívne znaky jazyka podľa individuálnych schopností žiaka.
- Rozvíjať artikulačnú obratnosť a výslovnosť.
- Rozvíjať rozprávačské schopnosti žiakov podľa individuálnych schopností.
- Rozvíjať taktilné a kinestické vnímanie.
- Rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciácia, pamäť).
- Rozvíjať priestorovú orientáciu a orientáciu v čase.
- Rozvíjať motorické schopnosti.
- Rozvíjať čitateľské a písateľské schopnosti.
- V rámci každej komunikačnej situácie neprestajne vyžadovať používanie očného kontaktu so súčasnou verbalizáciou.

3. Proces vyučovania predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa bude realizovať na hodinách rozvíjania komunikačnej schopnosti, 4 hodiny týždenne, spolu 156 hodín ročne. Súčasťou predmetu RKS je aj Augmentatívna a alternatívna komunikácia. Náhradné a doplnkové komunikačné systémy potom používajú žiaci v bežnej komunikácii a na všetkých vyučovacích predmetoch.

Odporúčame využívať systém VOKS /výmenný obrázkový komunikačný systém/ a metodiku od autoriek S. Kapáľková a L.Vencelová, ktorá nadväzuje na čiastočnú slovenskú adaptáciu práce D.B. El'konina, ktorá sa využíva na rozvíjanie fonematického uvedomovania.

4. Obsah vzdelávania

Obsah musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek. Obsah predmetu RKS je zameraný na všetky roviny jazyka a všetky formy komunikácie.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa prelína celým vyučovacím procesom. Témy preberané v predmete RKS by mali byť v súlade s témami preberanými najmä v predmete Slovenský jazyk a literatúra a Vecné učenie. Na hodine RKS sa učiteľ má so žiakmi zamerať na porozumenie pojmov a súvislostí a precvičovanie ich používania v komunikácii.

Obsah rozvíjania komunikačnej schopnosti v jednotlivých oblastiach:

Pragmatická rovina jazyka:

Porozumenie reči

- Komentovanie „tu a teraz“. Komentovaním všetkých činností a pomenovávaním predmetov rozvíjame porozumenie pojmov a ich vzájomných súvislostí. Postupujeme od poznávania skutočných predmetov a javov k obrázkom a porozumeniu pojmov.
- Kategorizovanie pojmov podľa daných kritérií.
- Vykonávanie činností podľa komentovania a porozumenia obsahu prehovoru
- komunikačného partnera.

Rozvíjanie expresívnej reči

- Námetové hry, pri ktorých žiak môže komentovať svoju činnosť. Vo všetkých hrách kladieme dôraz na hlasné komentovanie činnosti alebo spoločné komentovanie s pomocou učiteľky. Pri hrách sa odporúča používať názorné skutočné predmety, ich miniatúry alebo primerané ilustrácie a obrázky.
- Nehovoriaci žiaci komentujú s pomocou posunkov, grafických znakov alebo iným
- náhradným komunikačným prostriedkom.
- Vytváranie situácií z bežného života tak, aby ich mohli žiaci lepšie pochopiť a komentovať („zažiť ich“) a tým si upevňovať slovnú zásobu.
- Jednoduché aktívne pomenovávanie predmetov a dejov v prostredí školy a rodiny,
- jednoduché komentovanie vykonávaných alebo prebiehajúcich činností a situácií.
- Tvorenie jednoslovných a dvojslovných viet, slovných pomenovaní.

Rozhovor

- Jednoduchý rozhovor, striedanie role s komunikačným partnerom.
- Začiatok a ukončenie rozhovoru. Výber a udržanie témy rozhovoru.
- Výber komunikačných prostriedkov primeraných situácii a komunikačnému partnerovi. Odpoveď na otázku, kladenie otázok.
- Modelové hry, dramatizácia.
- **Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy**

Lexikálno-sémantická rovina jazyka

- Pomenovanie skutočných predmetov a javov alebo obrázkov.
- Kategorizovanie pojmov podľa významu s názornými príkladmi a bez nich. (Pri pomenovávaní zároveň ukazujeme na predmet alebo zároveň vykonávame pohyb a pod.)
- Rozlišovanie a porovnávanie významovo podobných a protikladných pojmov. (Názorne: reč v spojení so zrakovým alebo taktilným vnemom a pod.)
- Zovšeobecnenie pojmov
- Kľúčové slová.
- Upevňovanie významu pojmov a súvislostí zážitkovou formou.
- **Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy.**

Morfologicko-syntaktická rovina jazyka

- Nácvik ohýbania slov, nácvik predložkových väzieb a analógie primerane schopnostiam žiaka s pomocou, názorným a zážitkovým spôsobom.
- Maľované čítanie.
- Dopĺňanie a opakovanie viet.
- Odvodzovanie slov.
- Tvorba viet a súvetí.
- Rozvoj porozumenia reči.
- **Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy.**

Foneticko-fonologická rovina:

- Rozvíjanie sluchovej diferenciačnej schopnosti.
- Hry s nerečovými zvukmi
- Rozlišovanie zvukov reči rozlišovanie rôznych druhov zvukov (zvuky zvierat, štrnganie, búchanie, šuchot, zvonček, píšťalka a pod.), rozlišovanie intenzity a smeru prichádzajúcich zvukov.
- Rozlišovanie zvukov reči, rytmizovanie slabík. Hry so zmenami melódie a tempa reči. Rozlišovanie prvej hlásky v slove. Rozlišovanie dĺžky hlások a slabík.
- Cvičenia zamerané na rozvíjanie pohyblivosti hovoridiel, koordináciu pohybov a správnu výslovnosť.
- **Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy.**

Rozvíjanie rozprávačských schopností:

- Pozorovanie osôb a udalostí v okolí.
- Jednoduché rozprávanie zážitku podľa obrázkov, rozprávanie podľa obrázkov, vnímanie časovej následnosti a súvislostí udalostí.
- Práca s detskými ilustrovanými knihami, leporelami, obrázkami.

Rozvíjanie iných schopností spojených s komunikáciou:

Rozvíjať taktilné a kinestetické vnímanie

- Poznávanie predmetov a povrchov hmatom, rozvíjanie diferenciačných schopností.
- Rozvíjanie vnímania vlastných pohybov.

Rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciácia, pamäť).

- Poznávanie rôznych zvukov, rozlišovanie ich kvality, intenzity, smeru.
- Poznávanie melódie a rytmu. Cvičenia na zapamätanie melódie a rytmu, riekanky, radu slov, vety a pod.
- Cvičenia zrakovej analýzy a syntézy.
- Rozvíjanie poznávacích procesov: zachovanie, priradovanie, zoradovanie, triedenie – kategorizácia.
- Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť)

Rozvíjať priestorovú orientáciu a orientáciu v čase

- Cvičenia pravoľavej orientácie (telesná schéma, rovinná orientácia).
- Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti).
- Intermodalita (audiovizuálny vzťah).

Rozvíjať motorické schopnosti

- Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforymiky.

Rozvíjať čitateľské a pisateľské schopnosti

- Pre osvojovanie čítania analyticko-syntetickou i globálnou metódou je nevyhnutné dosiahnutie určitej úrovne fonologického uvedomenia. Preto je súčasťou obsahu
- predmetu RKS aj:
- Rozvíjanie schopnosti diferencovať zvuky reči (slabiky, hlásky a ich dĺžku) hrovou formou. Diferencovanie obrázkov, symbolov alebo znakov.
- Schematické znázornenie slov.
- Rytmizovanie riekaniek a detských pesničiek.
- Rozvíjanie schopnosti orientácie v priestore a v rovine (chápanie a vyjadrenie polohy predmetu hore, dolu, v prostriedku; sledovanie a ukladanie prvkov v rade zľava doprava).
- Obrázkové (maľované) čítanie.
- Ak individuálne schopnosti žiaka nedovoľujú osvojovanie si všetkých tvarov písmen, odporúča sa čítanie a písanie len veľkých tlačených písmen.

Odporúčané rozprávky a knihy v obsahu:

ROZPRÁVKY

Medovníková/perníková chalúpka; Červená čiapočka; O Budulínkovi; Dlhý, široký a bystrozraký; Kozliatka a vlk; Tri prasiatka; Škaredé káčatko; Koza odratá a jež; Zatúlané húsa; Pampúšik; O psíčkovi a mačičke; Rozprávka o sliepočke a kohútikovi; O rukavičke/Domček, domček kto v tebe býva; O rybárovi a zlatej rybke; Ako išlo vajce na vandrovkú; Rozprávka o repe; O Gaštankovi, čo nemal kožúšok; Čin, Čin; Janko Hráško; O dvanástich mesiačikoch; Hrnček var!; Palica, von z vreca!; Macko Uško; Tri medvede...

ROZPRÁVKOVÉ KNIŽKY

Môj macík; Moja prvá čítanka; Čo si hračky rozprávali; Utopený mesiačik; Rozprávky o zvieratkách (V. G. Sutejev)

PRÍBEHY ZO ŽIVOTA DETÍ

Janka a Danka

Autori: M. Ďuríčková, M.R. Martáková, D. Hevier, H. Zelinová, E. Gašparová, N. Tánska, M. Jančová, J. Šrámková, K. Bendová, M. Haštová, J. Pavlovič, R. Mórica, E. Čepčeková

OBRÁZKOVÉ KNIŽKY

Obrázkové čítanie

Autori: V. Machaj, Z. Vlach – M. Novacký, J. Kontár, E. Vančurová, E. Weberová, I. Imro, J. Navrátil, A. Okruhlicová

Náročnosť odporúčaných tém sa bude prispôsobovať danému ročníku a individuálnym schopnostiam žiaka.

RKS – knihy a rozprávky	Téma
Knihy: V lese a na čistinke Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Palička pomocníčka, Príbehy Maťa a Klinčeka: Ako vyhнали diviaka Rozprávky: Palička – pomocníčka Jablko Červená čiapočka Koza rohatá a jež Domček, kto v tebe býva Pampúšik Tri medvede	Lesné zvieratá
Knihy: Rozprávky o psíčkovi a mačičke Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Kuriatko a káčatko Zabavme sa s Macom Pacom Rozprávky: Rozprávka o sliepočke a kohútikovi Kuriatko a káčatko	Domáce zvieratá

Ako išlo vajce na vandrovku O repe Maco Paco pomáha na gazdovstve Mechúrik Koščúrik Kozliatka a vlk Škaredé káčatko	
Rozprávky: O repe Komu dáme mliečko?	Zelenina
Kniha: Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Kto povedal mňau?	Zvuky zvierat
Kniha: Rok Rozprávka: Čačky hračky / Bendová/	Rok
Kniha: Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Jablko O gaštankovi, čo nemal kožúšok	Jeseň
Rozprávka: O dvanástich mesiačikoch Kniha: Maco Snehuliakom Téma jar: Kniha: Dobrodružstvo s myškami Téma leto: Čačky hračky / Bendová/: Smädné kvietky Téma rodina- členovia: Rozprávky: O repe Červená čiapočka	Zima
Rozprávky: Tri prasiatka O rybárovi a zlatej rybke Dlhý, široký a bystrozraký Janko Hraško	Na poli, v lese, v záhrade
Rozprávky: Tri prasiatka O rybárovi a zlatej rybke Dlhý, široký a bystrozraký Janko Hraško	Remeslá
Kniha: Maco Snehuliakom: Nezvyčajný vianočný stromček	Vianoce

Témy z Vecného učenia ŠkVP

Trieda, škola a okolie školy

Pomôcky a zariadenie triedy.

Školské potreby a hračky.

Poznanie svojho mena, priezviska, meno svojho učiteľa a mená spolužiakov.

Rozlíšenie vyučovacej hodiny a prestávky.
Základné návyky slušného správania – pozdravenie, poprosenie, poďakovanie
Poznávanie najbližšieho okolia školy.

Orientácia v čase

Porozumenie časovým údajom a vzťahom: deň-noc, ráno -večer, dnes -zajtra, teraz-potom, určenie dní v týždni.

Príroda

Pozorovanie zmien v prírode a počasia.

Pomenovanie ročných období s použitím obrázkov: jar, leto, jeseň, zima.

Osvojovanie základných pojmov umožňujúcich poznať sledované predmety a javy, teplo, zima, slnko, vietor, dážď, sneh, mráz.

Zvieratá v prírode

Domáce zvieratá: pes, mačka, krava, koza, prasa, sliepka, hus, zajac, kôň.

Voľne žijúce zvieratá: myš, jež, medveď, líška.

Vtáky a hmyz: drozd, lastovička, motýľ, včela, mucha, lienka, sýkorka.

Rastliny v prírode

Kvety: ruža, tulipán a iné.

Stromy: hruška, jabloň, slivka, čerešňa, marhuľa, broskyňa, ich plody.

Kríky: maliny, ríbezle.

Starostlivosť o zdravie

Vnímanie a poznávanie jednotlivých častí ľudského tela: hlava, krk, ruky, nohy.

Zdravie, choroba, lieky, lekár.

Základné hygienické návyky, význam pre zdravie.

Význam zdravej výživy pre zdravie.

Obliekanie sa podľa ročného obdobia a teploty prostredia.

Bezpečnosť cestnej premávky

Chôdza po chodníku.

Prechádzanie cez cestu, prechod pre chodcov, semaforey.

Bezpečnosť pri hrách, výletoch a kúpaní.

Obchod

Rozoznávanie obchodov podľa zamerania, poznávanie nápisov na obchode – globálnou metódou.

Poznávanie rozličného tovaru, najmä potravín: ovocia, zeleniny.

Poznávanie mincí.

Zameranie sa na správanie v obchode.

Domov a rodina

Rodičia, súrodenci – ich mená.

Vzťahy medzi členmi rodiny.

Pomenovanie častí bytu: kuchyňa, izba, kúpeľňa, WC a iné.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Pragmatická rovina	30
Morfologicko-syntaktická rovina	26
Lexikálno-sémantická rovina	30
Rozvíjanie iných schopností žiakov spojených s komunikáciou	20
Foneticko-fonologická rovina jazyka	20
Rozvíjanie rozprávačských schopností	30

Rozvíjanie grafomotorických zručností pre 1. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Rozvíjanie grafomotorických zručností .

Prostredníctvom predmetu rozvíjanie grafomotorických zručností sa u žiakov rozvíjajú a upevňujú grafomotorické zručnosti potrebné na písanie.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Rozvíjať jemnú a hrubú motoriku rúk.

Hlavné ciele:

- Nadobudnúť prvé skúsenosti s používaním písacieho nástroja a vedením jeho stopy,
- zvládnuť prípravné cviky na písanie,
- viesť žiaka k správnej pozícií tela pri písaní.

Ďalšie ciele:

- Využívať reliéfne makety jednoduchých geometrických a iných tvarov na obkresľovanie.

3. Proces vyučovania predmetu rozvíjanie grafomotorických zručností sa bude realizovať na hodinách rozvíjania grafomotorických zručností, 2 hodina týždenne, spolu 78 hodín ročne. Nacvičené prvky stále opakujeme s použitím inej motivácie a iných písacích potrieb. Zaraďujeme cvičenia na uvoľňovanie ruky, odstránenie nesprávneho, kľčovitého držania písacích potrieb.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Používanie oboch rúk pri cvičení jemnej aj hrubej motoriky.

Uchopovanie písacieho nástroja (farbičky, ceruzky) dlaňou.

Uchopovanie písacieho nástroja (farbičky, ceruzky) prstami.

Vedenie žiaka k správnej pozícii tela pri písaní.

Zanechávanie farebnej stopy na papieri voľným čmáraním.

Čmáranie dominantnou rukou.

Obkresľovanie makiet s geometrickými tvarmi.

Horné a dolné oblúky.

Vodorovné čiary zľava doprava.

Zvislé a šikmé čiary.

Obkresľovanie veľkých tvarov písmen - samohlások A, I.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Zanechávanie farebnej stopy na papieri voľným čmáraním.	12
Čmáranie dominantnou rukou - kruhové čmáranie, vertikálnym smerom.	8
Obkresľovanie makiet s geometrickými tvarmi.	8
Horné a dolné oblúky.	12
Vodorovné čiary zľava doprava.	12
Zvislé a šikmé čiary.	14
Obkresľovanie veľkých tvarov písmen - samohlások A, I.	12

Matematika pre 1. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Matematika. Žiak získava prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Časovú potrebu a množstvo obsahu učiva prispôsobovať individuálnym schopnostiam žiaka,
- rozvíjať schopnosť triediť a priraďovať činnosti každodenného života, predmety, vlastnosti, stavy a pod., podľa určitých kritérií, ako predpokladu rozvíjania základných matematických zručností a návykov.

Hlavné ciele:

- Utvárať prvotné predstavy o čísle,
- zoznámiť sa so základnými matematickými pojmami,
- osvojiť si základné prvky numerácie v obore prirodzených čísel do 2,
- osvojiť si základné počtové výkony v obore prirodzených čísel do 2,
- osvojiť si základné geometrické predstavy.

Ďalšie ciele:

- Využívať osvojené učivo v čo najväčšej miere v praktickom živote.

3. Proces vyučovania predmetu matematika sa bude realizovať na hodinách matematiky, 2 hodiny týždenne, spolu 78 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Porovnávanie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar.

Triedenie predmetov podľa vlastností, vytváranie skupín predmetov.

Vzťahy: všetko - nič, všetci - nikto, malý - veľký, krátky - dlhý.

Triedenie a porovnávanie rovinných útvarov: kruh, štvorec. Vlastnosti: okrúhly a hranatý, vzťahy: dopredu-dozadu, hore-dolu.

Číslo 1. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov. Priraďovanie predmetov k číslu 1. Čítanie a písanie čísllice 1. Znázorňovanie čísla 1.

Číslo 2. Číselný rad. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov. Priraďovanie predmetov k číslu 2. Čítanie a písanie čísllice 2. Znázorňovanie čísla 2

Porovnávanie čísel 1,2. Rozklad čísla 2. Vzťahy väčší, menší, rovná sa, znázorňovanie nerovnosti a rovnosti pomocou tvorenia dvojíc. Znaky $<$, $>$, $=$, nerovnosti $1 < 2$, $2 > 1$, rovnosti $1 = 1$, $2 = 2$.

Sčítovanie v obore do 2. Znak + (plus). Zápis príkladov sčítovania. Znázorňovanie príkladov sčítovania.

Odčítovanie v obore do 2. Znak – (mínus). Zápis príkladov odčítovania.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Porovnávanie predmetov podľa vlastností.	10
Triedenie predmetov podľa vlastností.	6
Vzťahy: všetko-nič, malý-veľký...	10
Triedenie a porovnávanie rovin. útvarov.	6
Číslo 1.	8
Číslo 2.	8
Porovnávanie čísel 1,2. Rozklad čísla 2. Vzťahy väčší, menší, rovná sa,	8
Sčítovanie v obore do 2.	11
Odčítovanie v obore do 2.	11

Vecné učenie pre 1. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Vecné učenie. Žiaci získavajú prostredníctvom predmetu vecné učenie základné poznatky o prírode a spoločnosti z ich najbližšieho okolia, oboznamujú sa a manipulujú s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi a vyjadrovať ich akýmkoľvek spôsobom prijateľným pre žiakov s mentálnym postihnutím.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti, a to na základe vlastného pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí,
- osvojiť si základné spoločenské, pracovné a hygienické návyky.

Hlavné ciele:

- Poznať najjednoduchšie priestorové pojmy a vzťahy, tieto vyjadriť manipuláciou s predmetmi, slovne, kresbou, pohybom,
- spoznávať a pomenovať predmety a činnosti v triede a v škole,
- vedieť sa orientovať v triede
- poznať názvy ročných období, dní v týždni,
- uvedomovať si premenlivosť počasia,
- poznať niektoré rastliny a zvieratá miestnej oblasti,
- vedieť šetrne zaobchádzať s pomôckami, nepoškodzovať zariadenie triedy.

Ďalšie ciele:

- Osvojiť sa základné pravidlá správnej životosprávy a kultúrneho správania.

3. Proces vyučovania predmetu vecné učenie sa bude realizovať na hodinách vecného učenia, 2 hodiny týždenne, spolu 78 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Trieda, škola a okolie školy

Pomôcky a zariadenie triedy.

Školské potreby a hračky.

Poznanie svojho mena, priezviska, meno svojho učiteľa a mená spolužiakov.

Rozlíšenie vyučovacej hodiny a prestávky.

Základné návyky slušného správania – pozdravenie, poprosenie, poďakovanie

Poznávanie najbližšieho okolia školy.

Orientácia v čase

Porozumenie časovým údajom a vzťahom: deň-noc, ráno -večer, dnes -zajtra, teraz-potom, určenie dní v týždni.

Príroda

Pozorovanie zmien v prírode a počasia.

Pomenovanie ročných období s použitím obrázkov: jar, leto, jeseň, zima.

Osvojovanie základných pojmov umožňujúcich poznať sledované predmety a javy, teplo, zima, slnko, vietor, dážď, sneh, mráz.

Zvieratá v prírode

Domáce zvieratá: pes, mačka, krava, koza, prasa, sliepka, hus, zajac, kôň.

Voľne žijúce zvieratá: myš, jež, medveď, líška.

Vtáky a hmyz: drozd, lastovička, motýľ, včela, mucha, lienka, sýkorka.

Rastliny v prírode

Kvety: ruža, tulipán a iné.

Stromy: hruška, jabloň, slivka, čerešňa, marhuľa, broskyňa, ich plody.

Kríky: maliny, ríbezle.

Starostlivosť o zdravie

Vnímanie a poznávanie jednotlivých častí ľudského tela: hlava, krk, ruky, nohy.

Zdravie, choroba, lieky, lekár.

Základné hygienické návyky, význam pre zdravie.

Význam zdravej výživy pre zdravie.

Obliekanie sa podľa ročného obdobia a teploty prostredia.

Bezpečnosť cestnej premávky

Chôdza po chodníku.

Prechádzanie cez cestu, prechod pre chodcov, semaforey.

Bezpečnosť pri hrách, výletoch a kúpaní.

Obchod

Rozoznávanie obchodov podľa zamerania, poznávanie nápisov na obchode – globálnou metódou.

Poznávanie rozličného tovaru, najmä potravín: ovocia, zeleniny.

Poznávanie mincí.

Zameranie sa na správanie v obchode.

Domov a rodina

Rodičia, súrodenci – ich mená.

Vzťahy medzi členmi rodiny.

Pomenovanie častí bytu: kuchyňa, izba, kúpeľňa, WC a iné.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Trieda, škola a okolie školy.	16
Orientácia v čase.	8
Príroda. Zvieratá v prírode. Rastliny v prírode.	19
Starostlivosť o zdravie.	12
Bezpečnosť cestnej premávky.	8
Obchod.	8
Domov a rodina.	8

Etická výchova pre 1. – 2. ročník A, B, C variant

Charakteristika predmetu Etická výchova. Etická výchova pre žiakov s ľahkým, stredným a hlbokým až ťažkým mentálnym postihnutím, pomáha žiakom rozvíjať svoju identitu, poznať svoje silné a slabé stránky, zároveň ich učiť pochopiť a akceptovať druhých, učíme žiakov vytvárať pozitívne vzťahy a prevziať zodpovednosť za seba i za druhých. primerane vyjadrovať city, kultivovane vyjadrovať negatívne city ako hnev, vzdor, smútok. Vedíme ich k tomu, aby akceptovali city iných, spoznávali pozitívne vlastnosti svojich najbližších v rodine i v škole. Upevňujeme základy spoločenského správania a dbáme na dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania. Precvičujeme verbálnu a neverbálnu komunikáciu u jednotlivých žiakov v závislosti od ich individuálnych schopností a miery postihnutia. Vytvárame priestor pre spontánne zapájanie žiakov do hier a činností. Cieľom etickej výchovy je vrátiť žiakom pocit dôvery, pomáha im nadobudnúť zdravé sebavedomie, učí ich vychádzať s rovesníkmi. Dosiahnutie cieľov vyučovacích hodín je individuálne pre každého žiaka. Ťažší variant sa stáva len pozorovateľom. V tomto variante žiaci vždy pracujú s výraznou pomocou učiteľa, najmä pri praktickej činnosti.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Upevniť si základné komunikačné zručnosti a základy spoločenského správania,
- dodržiavať dohodnuté pravidlá správania,
- viesť žiakov k pozitívnym hodnotám a ich uplatneniu v bežnom živote,
- pomáhať nadobudnúť zdravé sebavedomie,
- podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností.

Hlavné ciele:

- Učiť sa primerane vyjadrovať city,
- učiť sa spoznávať pozitívne vlastnosti svojich najbližších.

Ďalšie ciele:

- Vedieť prijať kritiku aj pochvalu, vedieť odpustiť,
- vedieť poprosiť a poďakovať.

3. Proces vyučovania predmetu etická výchova sa bude realizovať na hodinách etickej výchovy 1 hodina týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Verbálna a neverbálna komunikácia

Otázka a prosba

- precvičovanie schopnosti klásť otázky a formulovať prosby vedúce k priateľstvu v hre alebo spoločnej činnosti.

PodĎakovanie a ospravedlnenie

- precvičovanie podĎakovania za splnenie vyslovenej prosby, za požičanú hračku alebo pomôcku,
- uvedomenie si chyby a vyslovenie ospravedlnenia.

Rozhovor

- prejavovanie schopnosti začať, udržiavať a ukončiť rozhovor,
- prejavovanie schopnosti ovládať svoju impulzivitu a zlepšovať sebaovládanie v rozhovore.

Počúvanie

- prejavovanie schopnosti trpezlivého počúvania, odpútanie sa od seba a sústredenie na hovoriacu osobu.

Pravda a lož

- rozlišovanie pravdy od lži, uvedomovanie si negatívnych dôsledkov lži.

Pozitívne hodnotenie seba a druhých

Pozitívne sebahodnotenie

- utváranie pozitívneho vzťahu k sebe,
- uvedomovanie si vlastných pozitívnych stránok,
- sebaovládanie,
- hry a aktivity podporujúce pozitívne sebahodnotenie.

Pozitívne hodnotenie druhých

- vyjadrenie uznania a sympatie,
- konkrétne vyjadrenie vlastností dobrého priateľa,
- odpustenie,
- uvedomenie si účinnosti pochvaly na sebe a iných,
- vyslovovanie a prijímanie pochvaly druhých,
- vyjadrovanie a prijímanie kritiky a pochvaly.

Tvorivosť v medziľudských vzťahoch

- pozorovanie,
- hry a úlohy rozvíjajúce tvorivosť,
- tvorivé riešenie každodenných situácií zo života žiakov.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Verbálna a neverbálna komunikácia.	19
Pozitívne hodnotenie seba a druhých	10
Tvorivosť v medziľudských vzťahoch	10

Náboženská výchova pre 1. ročník A,B,C variant

1. Charakteristika predmetu Náboženská výchova. Vyučovanie náboženstva je priestor, kde sa žiaci učia vytvárať si a upevňovať vzťah s Bohom, učia sa kresťanským postojom a kresťanskému životnému štýlu.

2. Cieľ:

- Viest' deti k postupnému objavovaniu lásky Boha k svetu a k človeku.
- Budovanie vzájomných vzťahov, spoznávania ich hodnoty.
- Formovanie návykov vzájomného prijímania sa.
- Návyk jednoduchej modlitby.
- Objaviť, že som milovaným Božím dieťaťom.
- Formovať návyk vzájomného prijímania sa a návyk modlitby.

3. Proces vyučovania predmetu náboženská výchova sa bude realizovať na hodinách náboženskej výchovy 1 hodinu týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Zoznamujeme sa navzájom

- Ja a moje meno – predstavenie sa.
- Môj spolužiak – spoznanie spolužiakov.
- Kamarátstvo, moji kamaráti – mená, vzťahy so spolužiakmi.
- Poznanie svojho miesta v triede.
- Oboznámenie sa so školskými pravidlami.
- Formovanie návyku delenia sa.
- Formovanie návyku prežehnaní sa.

Zoznamujeme sa so školou

- Školské zvonenie, delenie času.
- Škola, trieda, lavica.
- Komunikácia v triede, v škole.
- Miestnosti školy, jej zariadenie.

Rodina, ja a kamaráti

- Mama a jej úloha.
- Otec a jeho úloha.
- Rodina a jej úloha.
- Dieťa – patrím do rodiny.
- Kamarát.

Príroda – Božie dielo

- Rozmanitosť a krása prírody.
- Rôzne plody prírody.

- Zvieratá v prírode.
- Rastliny v prírode.
- Voda a jej dôležitosť.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Zoznamujeme sa navzájom	14
Zoznamujeme sa so školou	9
Rodina, ja a kamaráti	10
Príroda – Božie dielo	6

Pracovné vyučovanie pre 1. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Pracovné vyučovanie. Pre žiaka je pracovné vyučovanie dôležitým faktorom pri vytváraní samoobslužných a hygienických návykov, pri vytváraní a rozvoji poznávacích procesov, motorických a pracovných zručností a návykov. Prispieva k rozvoju jeho schopností, možností a zručností.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Utvárať základné hygienické návyky a sebaobslužné zručnosti,
- rozvíjať schopnosti, možnosti a zručnosti žiakov.

Hlavné ciele:

- Upevňovať základné hygienické návyky a samoobslužné zručnosti,
- utvárať základné návyky pri stravovaní,
- rozvíjať jemno-motorické zručnosti,
- adekvátne používať predmety,
- utvárať základné pracovné zručnosti a návyky,
- rozlišovať rôzne materiály,
- poznávať podmienky života rastlín.

Ďalšie ciele:

- Nacvičovať pracovné činnosti v prirodzených podmienkach, v ktorých ich žiak bude vedieť v praktickom živote vykonávať,
- priebežne po celý školský rok vykonávať práce v kútiku živej prírody.

3. Proces vyučovania predmetu pracovné vyučovanie sa bude realizovať na hodinách pracovného vyučovania, 4 hodiny týždenne, spolu 156 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena – nácvik potrebných činností a postupov. Používanie hygienických potrieb. Osvojenie si hygienických návykov s pomocou. Používanie WC, splachovanie, používanie toaletného papiera a vreckovky. Vyzliekanie a obliekanie s pomocou. Zapnutie a rozopnutie veľkého gombíka s pomocou. Používanie zipsu, patentiek s pomocou. Navliekanie šnúrky do topánky, viazanie uzla. Osvojenie si základných stravovacích návykov. Spoznať potreby pre stravovanie, spoznať vlastné a používať ich. Používanie lyžice pri jedle.

Práce v domácnosti

Odkladanie predmetov na určené miesto s pomocou. Odkladanie odevu a obuvi s pomocou. Utieranie prachu s pomocou. Vynášanie odpadkov s pomocou. Vedieť vymeniť uterák. Otváranie a zatváranie dverí, zásuviek, okien. Zapínanie a vypínanie osvetlenia. Púšťanie vody – páková batéria, kohútik. Primerané používanie rôznych

predmetov a hračiek. Oboznámenie sa so zariadením kuchyne. Rozlíšenie potravín od ostatných predmetov s pomocou. Rozlíšenie potravín, ktoré patria do chladničky s pomocou. Základy jednoduchého prestierania k stolovaniu. Odkladanie špinavého riadu zo stola. Základy bezpečnosti v kuchyni.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

Oboznámenie sa s rôznymi materiálmi: papier, textil, drevo, plastelína, prírodniny a iné. Triedenie, priradovanie a porovnávanie predmetov podľa farby, veľkosti a tvaru. Manipulovanie s predmetmi: dvíhanie, prenášanie, prekladanie, vkladanie, vyberanie, navliekanie, lepenie, presýpanie. Namotávanie a splietanie vlny a špagátov rôznej hrúbky. Strihanie papiera, textilu, vlny, špagátov. Viazanie uzlov.

Práce s papierom

Trhanie, krčenie a lepenie papiera, spoznávanie základných vlastností papiera. Obkresľovanie, vytrhávanie, lepenie a vyfarbovanie šablóny z papiera. Nalepovanie samolepiek.

Montážne a demontážne práce

Navliekanie drobných predmetov a prírodnín: korále, šípky, vhodné cestoviny a iné. Manipulovanie s kockami: ukladanie kociek na seba, vedľa seba. Odskrutkovanie a zaskrutkovanie predmetov a hračiek.

Práce so stavebninami: mozaika, domino a iné. Skladanie jednoduchého puzzle.

Pestovateľské práce

Polievanie izbových kvetov, záhonov a rastlín na pozemku s pomocou. Oboznámiť sa so sadením, klíčením a rastom rastlín. Práca so záhradným náradím: hrable. Zbieranie plodov z listnatých a ihličnatých stromov.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Sebaobslužné činnosti.	34
Práce v domácnosti.	29
Práce s drobným materiálom.	26
Práce s papierom.	23
Montážne a demontážne práce.	24
Pestovateľské práce.	20

Hudobná výchova pre 1. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Hudobná výchova. Žiaci si prostredníctvom hudobnej výchovy osvojujú piesne, rozvíja sa hudobnosť žiakov hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby a pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a sluchovú diferenciáciu, senzomotorické schopnosti,
- uvoľňovať telesno-pohybovú a spevácku motoriku,
- selektovať medzi ľudskou rečou a inými zvukmi.

Hlavné ciele:

- Naučiť sa spievať piesne kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne,
- osvojiť si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišovať ich podľa zvuku,
- vyludzovať zvuky na jednoduchých hudobných nástrojoch,
- oboznámiť sa so skladbami na počúvanie, orientovať žiaka v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe i v regionálnej ľudovej tvorbe,
- podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu,
- osvojiť si na princípe detskej hry kultivovaný pohyb zladený s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Ďalšie ciele:

- Nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudby.

3. Proces vyučovania predmetu hudobná výchova sa bude realizovať na hodinách hudobnej výchovy, 1 hodina týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Rozvíjanie vnímania zvukov Orffovho inštrumentária a jednoduchých zvukov vyludzovaných bežnými predmetmi prostredia.
- Určovanie zdroja zvuku.
- Používanie jednoduchých hudobných nástrojov.
- Určovanie vlastností vnímaných zvukov.
- Piesne na spev žiakov.
- Piesne na počúvanie.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Rozvíjanie vnímania zvukov.	8
Piesne na spev žiakov.	12
Piesne na počúvanie.	5
Používanie jednoduchých hudobných nástrojov.	7
Určovanie zdroja zvuku. Určovanie vlastností vnímaných zvukov.	6

Výtvarná výchova pre 1. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom s mentálnym postihnutím rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíjajú aj komunikačná schopnosť, expresívna a receptívna zložka reči a aj nonverbálna forma komunikácie.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Rozvíjať zmyslové vnímanie, pozornosť a predstavivosť,
- rozvíjať jemnú a hrubú motoriku.

Hlavné ciele:

- Rozvíjať koordinovaný pohyb rúk, uchopenie a pustenie predmetu,
- rozvíjať senzomotorickú koordináciu,
- rozvíjať percepciu, lateralitu,
- rozvíjať priestorovú orientáciu,
- rozvíjať koordináciu oko - ruka,
- rozvíjať kreativitu a improvizáciu
- poznávať vlastnosti modelovacích materiálov.

Žiaci majú možnosť pracovať aj v iných polohách ako sediačky, napr. postojáčky, podľa formátu papiera. Pracujú aj na veľkej ploche, na tabuli, na baliacom papieri, v piesku. Od veľkých formátov prechádzajú k menším, striedajú ich podľa účelu.

3. Proces vyučovania predmetu výtvarná výchova sa bude realizovať na hodinách výtvarnej výchovy, 1 hodina týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania:

Kresba (mäkká ceruza, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel)

- kresba kruhov, špirály, vlnovky
- kreslenie tvarovo nenáročných predmetov- strom, ker, lopta, kĺbko
- napodobňovanie jednoduchých tvarov
- maľovanky – vyfarbovanie

Maľba (tampón, drievko, akvarelové farby, temperové farby)

- liatie
- kvapkanie
- odtlačanie farby
- hra s farbou - dotváranie farebných škvŕn drievkom, prstami

Modelovanie (plastelína, modulit)

- miesenie modelovacej hmoty jednou a oboma rukami (šúľanie, stláčanie, valkanie, vytváranie tvarov jednoduchých predmetov (guľôčka, had, ovocie)

- používanie štipcov – vyštipnúť malé kúsky z plastelíny

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Kresba.	9
Maľba.	20
Modelovanie.	10

Telesná a športová výchova pre 1. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Telesná a športová výchova. Žiak získava prostredníctvom telesnej a športovej výchovy pozitívny vzťah k pohybu, cvičeniu a športu v rámci svojich individuálnych možností a schopností a rešpektovaním jeho individuálnych osobitostí.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Rozvíjať sociálne a komunikačné schopnosti v aktívnej interakcii s prostredím pri pohybových aktivitách,
- osvojovať a upevňovať hygienické návyky v súvislosti s telovýchovnými aktivitami.

Hlavné ciele:

- Učiť sa dodržiavať stanovené pravidlá,
- učiť sa kooperácií, prispôsobeniu sa k požiadavkám skupiny,
- vytvárať sebakontrolu,
- rozvíjať schopnosť realizovať spoločné pohybové aktivity pomocou napodobňovania,
- dodržiavať poradie v skupine,
- uvedomovať si jednotlivé časti svojho tela vo vzťahu k riadenému pohybu,
- rozvíjať koordináciu oko - ruka.

Ďalšie ciele:

- Podriaďiť motorické, ale predovšetkým fyzické výkony, ako cieľové kategórie emocionálne, t. j. pre radosť z pohybu, spolupatričnosti.

3. Proces vyučovania predmetu telesná a športová výchova sa bude realizovať na hodinách telesnej a športovej výchovy, 3 hodiny týždenne, spolu 117 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Zdravotné cvičenia.

Kondičné cvičenia.

Základy akrobatických cvičení.

Sezónne činnosti.

Kolektívne činnosti.

Hudobno - pohybové hry.

Koordináčny a relaxačný cvičenia.

4.1. Zdravotné cvičenia

Cvičenia zamerané na posilňovanie, uvoľňovanie a preťahovanie jednotlivých svalových skupín, na získavanie návykov správneho držania tela. Jazda na rehabilitačnom bicykli.

4.2. Kondičné cvičenia

Chôdza – správne držanie tela pri chôdzi, voľný pohyb rúk počas chôdze, chôdza daným smerom, chôdza po čiare, lane, a pod., chôdza v zástupe za učiteľom, nácvik rytmickej chôdze. Prekračovanie nízkych prekážok pri chôdzi.

Beh – nácvik tichého našľapovania pri behu, nácvik dvíhania nôh, ohýbanie v kolenách, nácvik vybehnutia na daný signál, beh po celej ploche, beh v zástupe za učiteľom, beh v danom tempe, ktorý zodpovedá prirodzenému tempu detskej chôdze.

Skoky – poskoky na mieste znožmo a striedavo na jednej, druhej nohe, skoky z miesta, skok cez čiaru, zoskok z výšky 10-15 cm do drepu.

Lezenie – ľubovoľným spôsobom smerom dopredu, podliezanie, preliezanie vhodných prekážok.

Hádzanie a chytanie – nácvik chytania lopty guľajúcej sa po zemi, po mierne šikmej ploche, hodenej učiteľom. Podávanie lopty učiteľovi, spolužiakovi. Manipulácia s rôznymi drobnými predmetmi: zbieranie, podávanie, upratovanie, skladanie, prenášanie.

Cvičenia s využitím švédskej lavičky, švédskej debny. Výstup na lavičku, prechod po lavičke, zostup z lavičky. Sed na švédskej debne, kľak, preliezanie dielov švédskej debny.

4.3. Základy akrobatických cvičení

Sed roznožmo s predklonom, rovnovážny postoj na jednej nohe. Aktivity na rozvoj rovnováhy, lateralitu a koordináciu pohybov. Nácvik prvej fázy kotúľa vpred.

4.4. Sezónne činnosti

V zimnom období hry na snehu, nácvik chôdze po klzkej ploche, sánkovanie sa na miernom svahu. V jarnom a letnom období turistika, plávanie.

4.5. Kolektívne činnosti

Kolektívne hry spojené s nácvikom chôdze a behu. Loptové hry – guľanie, podávanie.

4.6. Hudobno – pohybové hry

Koordinácia pohybu v rytme hudby. Hudobno–pohybové hry: riekanky, detské pesničky spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít.

4.7. Koordinačné a relaxačné cvičenia

Cvičenia zamerané na uvedomenie si telesnej schémy. Nácvik správneho dýchania.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Zdravotné cvičenia.	20
Kondičné cvičenia. Chôdza. Beh. Skoky. Lezenie. Hádzanie a chytanie. Cvičenia s lavičkou, debnou.	27
Základy akrobatických cvičení.	12
Sezónne činnosti.	6
Kolektívne činnosti.	20
Hudobno - pohybové hry.	16
Koordinačné a relaxačné cvičenia.	16

UČEBNÉ OSNOVY PRE 1. ROČNÍK – VARIANT C

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti pre 1. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu Rozvíjanie komunikačnej schopnosti pre 1. ročník C variant špeciálnych základných škôl, pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, vyučovacím jazykom slovenským.

Prostredníctvom predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa u žiakov rozširuje funkčná komunikácia v kategóriách: žiadanie osobných potrieb, informácií, vyjadrovanie pocitov, komentovanie, reakcie na správanie iných ľudí, vyjadrovanie prosociálnych postojov.

2. Cieľ:

Hlavný cieľ:

- Podporiť rozvoj reči a jazykových schopností ako predpokladu k realizácii určitého komunikačného zámeru a funkčného dorozumievania, stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii.

Všeobecné ciele:

- Zapájať sa do skupinovej činnosti, počúvanie príbehu,
- dokázať počúvať v nerecipročných situáciách, napr. rozhlas, príbehy, video,
- dokončiť vlastnú úlohu v skupine, bez intervencie učiteľa,
- potichu počúvať ostatných,
- počúvať deti a dospelých,
- pýtať sa a reagovať na otázky a komentovať to, čo sa povedalo,
- dokázať sa sústrediť na jeden zvuk, napr. hlas spomedzi iných,
- počúvať a nasledovať inštrukcie a usmernenia,
- postupne poznávať okolitý svet, v ktorom sa bude pohybovať, o ktorom bude rozmýšľať a ktorý bude hodnotiť,
- pamäťovo si osvojiť primerané množstvo informácií z najbližšieho okolia,
- samostatne myslieť a rozhodovať sa na základe vlastného poznania a vlastnej skúsenosti – zážitkové učenie,
- rozvíjať sebaopoznávanie, sebareflexiu a sebarozvoj na úrovni primeranej jeho veku,
- vedieť prezentovať svoje vedomosti a zručnosti, svoju prácu,
- vzájomne si pomáhať pri riešení konkrétnych situácií – výchova k tolerancii, empatii a budúcej tímovej práci,
- prekonávať prekážky a byť zodpovedný za svoje správanie.
- Rozvíjať praktické používanie jazyka na dorozumievanie, a to s použitím verbálnych aj neverbálnych komunikačných prostriedkov.
- Rozvíjať slovnú zásobu, chápanie pojmov a ich používanie v komunikácii.
- Rozvíjať jazykový cit, syntaktické a morfológické pravidlá. Aplikovať ich do hovorenej i písanej podoby (podľa individuálnych schopností žiaka).
- Rozvíjať fonematické uvedomovanie, schopnosť diferencovať dištingtívne znaky jazyka podľa individuálnych schopností žiaka.
- Rozvíjať artikulačnú obratnosť a výslovnosť.
- Rozvíjať rozprávačské schopnosti žiakov podľa individuálnych schopností.

- Rozvíjať taktilné a kinestické vnímanie.
- Rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciácia, pamäť).
- Rozvíjať priestorovú orientáciu a orientáciu v čase.
- Rozvíjať motorické schopnosti. V rámci každej komunikačnej situácie neprestajne vyžadovať používanie očného kontaktu so súčasnou verbalizáciou.

3. Proces vyučovania predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa bude realizovať na hodinách rozvíjania komunikačnej schopnosti, 5 hodiny týždenne, spolu 195 hodín ročne. Súčasťou predmetu RKS je aj Augmentatívna a alternatívna komunikácia. Náhradné a doplnkové komunikačné systémy potom používajú žiaci v bežnej komunikácii a na všetkých vyučovacích predmetoch. Odporúčame využívať systém VOKS /výmenný obrázkový komunikačný systém/ a metodiku od autoriek S. Kapálikovej a L. Vencelovej, ktorá nadväzuje na čiastočnú slovenskú adaptáciu práce D.B. Elkonina, ktorá sa využíva na rozvíjanie fonematického uvedomovania. Rozvíjanie komunikácie sa deje u detí neustále, počas celého vyučovania. Realizuje sa na každej vyučovacej hodine, na každom vyučovacom predmete (na rôznej úrovni a v rozličnej miere). Podnecuje rozvoj pamäti, pozornosti, obrazotvornosti. Rytmizovaním básničiek, riekaniek a nácvikom pohybovo-rytmických hier rozvíjame nielen pohybové schopnosti a zručnosti, ktoré spätne vplyvajú na vývin reče.

4. Obsah vzdelávania

Zameranie činností a aktivít na rozvoj a podporu alternatívnej a/alebo augmentatívnej komunikácie

Augmentatívna a alternatívna komunikácia (ďalej aj "AAK") je náhradný a podporný spôsob komunikácie pre ľudí, ktorých hovorená reč je natoľko obmedzená, že sa dočasne alebo trvalo stáva nezrozumiteľnou. AAK sa pokúša kompenzovať (dočasne alebo natrvalo) poškodenie osôb s ťažko narušenou komunikačnou schopnosťou, predovšetkým u ľudí s ťažkým telesným, mentálnym, alebo kombinovaným postihnutím. Podporuje existujúce, ale nedostačujúce komunikačné schopnosti, a to v hovorenej a písanej forme, alebo vo forme gest. (Kukumbergová in Štiňová a kol. 2014)

Identifikácia vhodnej komunikačnej pomôcky a spôsob označovania nie je ľahká úloha. Vyžaduje si spoluprácu rodiny a všetkých podieľajúcich sa odborníkov. Súčasťou AAK hodnotenia je niekoľko domén: zhodnotenie a výber vhodnej polohy, motorické schopnosti dôležité pre výber znakov, lingvistické a senzorické schopnosti.

Spôsob akým je možné učiť nehovoriace deti/žiacov používať svoj AAK systém vo veľkej miere určuje spôsob akým ho budú neskôr používať na ovplyvňovanie svojho okolia. Nácvik používania by sa mal realizovať v prirodzenom prostredí a v rámci každodenných aktivít. V prostredí, kde deti využijú svoj AAK systém na spoločenskú interakciu s relevantným komunikačným partnerom a natrénujú si komunikačné schopnosti. Takýto prístup eliminuje ťažkosti s neskoršou generalizáciou naučeného do cieľových situácií.

AAK intervencia je celoživotný proces, menia sa pomôcky, aktualizuje sa slovná zásoba. Zapojení by mali byť takmer všetci v okolí užívateľa, rodičia, rodina, priatelia, pedagogickí a odborní zamestnanci školy. Všetci by mali poznať komunikačnú pomôcku a alternatívny spôsob dorozumievania sa užívateľa AAK a využívať ho na komunikáciu s ním.

Za ideálnych podmienok by mali byť všetci zamestnanci školy zaškolení v oblasti AAK, komunikačnej pomôcky, ktorú dieťa/žiak využíva a mali by mať osvojené schopnosti dobrého komunikačného partnera.

Hlavným cieľom rozvíjania komunikačných schopností u žiakov s ťažkým alebo hlbokým mentálnym postihnutím je naučiť ich vyjadriť potrebu, žiadosť, požiadavku akéhokoľvek druhu, či pocity.

Čiastkové ciele:

- Identifikovať komunikačné prejavy dieťaťa v domácom prostredí, jeho najčastejšie potreby a spôsoby, ktorými si ich pýta / mimika, gestikulácia, zvuky/.
- Identifikovať komunikačné prejavy dieťaťa v školskom prostredí /napr. mľaskanie odpozorujeme ako potrebu jedla, zdvihnutá ruka – chce hračku/.
- Naučiť dieťa nové mimické prejavy, gestá, vokály, ktorými dieťa vyžaduje svoju potrebu.

Postup práce pri rozvoji komunikačných schopností u žiakov s ťažkým alebo hlbokým mentálnym postihnutím.

1. Diagnostikovanie

- Identifikovanie komunikačných prejavov dieťaťa v domácom prostredí, jeho najčastejšie potreby a spôsoby, ktorými si ich dieťa pýta / mimika, gestikulácia, zvuky/.
- Identifikovanie komunikačných prejavov dieťaťa v školskom prostredí /napr. mľaskanie odpozorujeme ako potrebu jedla, zdvihnutá ruka – chce hračku/.

2. Naplánovanie cieľov v RKS – maximálne 3 / podľa individuálnych možností dieťaťa/.

3. Rozvíjanie schopnosti vyjadriť požiadavku na nasledovných postupných úrovniach:

- predmetová úroveň,
- obrázková úroveň,
- symbolická úroveň /symboly /,
- grafická úroveň / grafické znaky/.

4. Navodzovanie zámerných modelových situácií, aby dieťa vyjadrilo požiadavku. / Napríklad v čase veľkej prestávky je desiata na vedľajšom stolíku a učíme dieťa si o desiatu aktívne požiadať – nepodávame mu ju automaticky, čakáme na jeho komunikačný zámer, prejav, ktorý môže mať rôznu podobu – gesto, zvuk, mimický prejav..... Tento postup aplikovať pri rôznych činnostiach v priebehu celého vyučovacieho dňa/.

5. Rozvíjanie echa v nasledovnej postupnosti :

- napodobňovanie zvukov dieťaťa učiteľom,
- napodobňovanie zvuku učiteľa dieťaťom,

- prepojenie zvuku s konkrétnou požiadavkou, ktorá je demonštrovaná konkrétnym predmetom, obrázkom, symbolom /príklad – dieťa pri vydaní istého zvuku si žiada jedlo, učiteľ reaguje podaním jedla - odmeny/.

6. Vokalizovanie – učiť nové zvuky, na základe podmienených reflexov / napr. pre obľúbenú plyšovú hračku bude preferovaná samohláska u dieťaťa – eee/.

7. Naučenie sa vyjadriť požiadavku:

- v spolupráci s učiteľom,
- v spolupráci s asistentom učiteľa,
- s iným pedagogickým zamestnancom školy,
- v rodinnom prostredí.

8. Inštrukčná kontrola – či dieťa rozumie, čo od neho chceme.

9. Tvorba komunikačnej knihy - obsahuje posunky, gestá, predmety, na ktoré dieťa reaguje. Táto kniha sa, dopĺňa, tvorí a využíva počas celej školskej dochádzky dieťaťa.

10. Súčasťou týchto krokov je tvorba písomných záznamov na pravidelnej báze.

Metódy práce s dieťaťom:

- Riadený rozhovor s rodičmi,
- dotazník,
- pozorovanie,
- odmeňovanie za splnené úlohy,
- vytvorenie jednotného postupu s rodičmi, ktorý sa bude realizovať v školskom i domácom prostredí,
- dôsledné zaznamenávanie zistených komunikačných prejavov do komunikačnej knihy,
- využívanie krátkych povelov, najviac dvoj-troj slovných,
- plánovanie malých cieľov, maximálne troch:
- vyjadrenie potreby - jedlo,
- vyjadrenie obľúbenej činnosti – počúvanie hudby, hojkanie,
- vyjadrenie potreby obľúbenej hračky – bublifuk, plyšák,
- opakované vytváranie modelových situácií niekoľkokrát v priebehu vyučovania, aby dieťa bolo motivované vyjadrovať požiadavku.

Naučené komunikačné prejavy by sa mali prelínať celým vyučovacím procesom v rámci medzipredmetových vzťahov.

Obsah predmetu RKS je zameraný na všetky roviny jazyka a všetky formy komunikácie.

Obsah musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa prelína celým vyučovacím procesom.

Na hodine RKS sa učiteľ má so žiakmi zamerať na porozumenie pojmov a súvislostí a precvičovanie ich používania v komunikácii.

Ciele dosahovať rozmanitými spôsobmi, podľa individuálnych možností a schopností žiaka, ním preferovaných aktivít a vychádzajúc z tvorivosti učiteľa a prirodzených možností sociálneho a komunikačného prostredia školy.

Fixovať slovo s obrázkom – je nutné používať knihy, kde je prevaha ilustrácií nad textom.

Doplňať/čítať ilustrácie vlastnými vetami a textom – tvoríme ďalšie vety, popisujeme ilustráciu, učíme žiakov čítať obrázky, tvoriť viac viet na jeden obrázok a všímať si to podstatné.

Čítať najprv leporelá a knihy s tvrdými kartónovými stranami – žiaci sa učia čítať knihu, listovať v nej. Len čo to zvládnu, prejdeme ku knihám s ohybnými stranami.

Pragmatická rovina jazyka:

Porozumenie reči

- Komentovanie „tu a teraz“.
- Komentovaním činností a pomenovávaním predmetov rozvíjame porozumenie pojmov a ich vzájomných súvislostí. Postupujeme od poznávania skutočných predmetov a javov k obrázkom a porozumeniu pojmov.
- Kategorizovanie pojmov podľa daných kritérií.
- Vykonávanie činností podľa komentovania a porozumenia obsahu prehovoru komunikačného partnera.

Rozvíjanie expresívnej reči

- Námetové hry, pri ktorých žiak môže komentovať svoju činnosť. Vo všetkých hrách kladieme dôraz na hlasné komentovanie činnosti alebo spoločné komentovanie s pomocou učiteľky. Pri hrách sa odporúča používať názorné skutočné predmety, ich miniatúry alebo primerané ilustrácie a obrázky.
- Nehovoriaci žiaci komentujú s pomocou posunkov, grafických znakov alebo iným náhradným komunikačným prostriedkom /reálne predmety, vizualizácia, VOKS, komunikátory/.
- Vytváranie situácií z bežného života tak, aby ich mohli žiaci lepšie pochopiť a komentovať / „zažiť ich“/ a tým si upevňovať slovnú zásobu.
- Jednoduché aktívne pomenovávanie predmetov a dejov v prostredí školy a rodiny, jednoduché komentovanie vykonávaných alebo prebiehajúcich činností a situácií.
- Tvorenie jednoslovných a dvojslovných viet, slovných pomenovaní.

Rozhovor

- Jednoduchý rozhovor, striedanie role s komunikačným partnerom.
- Začiatok a ukončenie rozhovoru. Výber a udržanie témy rozhovoru. Výber komunikačných prostriedkov primeraný situácií a komunikačnému partnerovi.
- Odpoveď na otázku, kladenie otázok.
- Modelové hry, dramatizácia.
- **Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy**

Lexikálno-sémantická rovina jazyka

- Pomenovanie skutočných predmetov a javov, alebo obrázkov.
- Kategorizovanie pojmov podľa významu, s názornými príkladmi a bez nich / pri pomenovávaní zároveň ukazujeme na predmet alebo zároveň vykonávame pohyb a pod/.
- Rozlišovanie a porovnávanie významovo podobných a protikladných pojmov. (Názorne: reč v spojení so zrakovým alebo taktilným vnemom a pod.)
- Kľúčové slová.
- Upevňovanie významu pojmov a súvislostí zážitkovou formou.
- **Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy.**

Morfologicko-syntaktická rovina jazyka

- Nácvik ohýbania slov, nácvik predložkových väzieb a analógie primerane schopnostiam žiaka s pomocou, názorným a zážitkovým spôsobom, maľované čítanie, doplňovanie a opakovanie viet, odvodzovanie slov, tvorba viet a súvetí, rozvoj porozumenia reči.
- **Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy.**

Foneticko-fonologická rovina:

- Rozvíjanie sluchovej diferenciačnej schopnosti.
- Hry s nerečovými zvukmi.
- Rozlišovanie zvukov reči rozlišovanie rôznych druhov zvukov (zvuky zvierat, štrnganie, búchanie, šuchot, zvonček, píšťalka a pod.), rozlišovanie intenzity a smeru prichádzajúcich zvukov.
- Rozlišovanie zvukov reči, rytmizovanie slabík. Hry so zmenami melódie a tempa reči. Rozlišovanie prvej hlásky v slove. Rozlišovanie dĺžky hlások a slabík.
- Cvičenia zamerané na rozvíjanie pohyblivosti hovoridiel, koordináciu pohybov a správnu výslovnosť.
- **Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy.**

Rozvíjanie rozprávačských schopností:

- Pozorovanie osôb a udalostí v okolí.
- Jednoduché rozprávanie zážitku podľa obrázkov, rozprávanie podľa obrázkov, vnímanie časovej následnosti a súvislostí udalostí.
- Práca s detskými ilustrovanými knihami, leporelami, obrázkami.

Rozvíjanie iných schopností spojených s komunikáciou:

Rozvíjať taktilné a kinestetické vnímanie

- Poznávanie predmetov a povrchov hmatom, rozvíjanie diferenciačných schopností.
- Rozvíjanie vnímania vlastných pohybov.

Rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciácia, pamäť).

- Poznávanie rôznych zvukov, rozlišovanie ich kvality, intenzity, smeru.
- Poznávanie melódie a rytmu. Cvičenia na zapamätanie melódie a rytmu, riekanky, radu slov, vety a pod.
- Vnímanie a diferencovanie viditeľných znakov predmetov, osôb a udalostí, vnímanie viditeľných zmien.
- Cvičenia na rozvíjanie zrakovej pamäti.
- Cvičenia zrakovej analýzy a syntézy.
- Rozvíjanie poznávacích procesov: zachovanie, priradovanie, zoradovanie, triedenie – kategorizácia.
- Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť).

Rozvíjať priestorovú orientáciu a orientáciu v čase

- Cvičenia pravoľavej orientácie (telesná schéma).
- Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti).
- Intermodalita (audiovizuálny vzťah).

Rozvíjať motorické schopnosti

- Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforytmiky.

Odporúčané rozprávky a knihy v obsahu:

ROZPRÁVKY

Medovníková/perníková chalúpka; Červená čiapočka; O Budulínkovi; Dlhý, široký a bystrozraký; Kozliatka a vlk; Tri prasiatka; Škaredé káčatko; Koza odratá a jež; Zatúlané húsa; Pampúšik; O psíčkovi a mačičke; Rozprávka o sliepočke a kohútikovi; O rukavičke/Domček, domček kto v tebe býva; O rybárovi a zlatej rybke; Ako išlo vajce na vandrovku; Rozprávka o repe; O Gaštankovi, čo nemal kožúšok; Čin, Čin; Janko Hráško; O dvanástich mesiačikoch; Hrnček var!; Palica, von z vreca!; Macko Uško; Tri medvede...

ROZPRÁVKOVÉ KNIŽKY

Môj macík; Moja prvá čítanka; Čo si hračky rozprávali; Utopený mesiačik; Rozprávky o zvieratkách (V. G. Sutejev)

PRÍBEHY ZO ŽIVOTA DETÍ

Janka a Danko

Autori: M. Ďuričková, M.R. Martáková, D. Hevier, H. Zelinová, E. Gašparová, N. Tánska, M. Jančová, J. Šrámková, K. Bendová, M. Haštová, J. Pavlovič, R. Mórica, E. Čepčeková

OBRÁZKOVÉ KNIŽKY

Obrázkové čítanie

Autori: V. Machaj, Z. Vlach – M. Novacký, J. Kontár, E. Vančurová, E. Weberová, I. Imro, J. Navrátil, A. Okruhlicová

Náročnosť odporúčaných tém sa bude prispôsobovať danému ročníku a individuálnym schopnostiam žiaka.

RKS – knihy a rozprávky	Téma
Knihy: V lese a na čistinke Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Palička pomocníčka, Príbehy Maťa a Klinčeka: Ako vyhnali diviaka Rozprávky: Palička – pomocníčka Jablko Červená čiapočka Koza rohatá a jež Domček , kto v tebe býva Pampúšik Tri medvede	Lesné zvieratá
Knihy: Rozprávky o psíčkovi a mačičke Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Kuriatko a káčatko Zabavme sa s Macom Pacom Rozprávky: Rozprávka o sliepočke a kohútikovi Kuriatko a káčatko Ako išlo vajce na vandrovkú O repe Maco Paco pomáha na gazdovstve Mechúrik Koščúrik Kozliatka a vlk Škaredé káčatko	Domáce zvieratá
Rozprávky: O repe Komu dáme mliečko?	Zelenina
Kniha: Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Kto povedal mňau?	Zvuky zvierat
Kniha: Rok Rozprávka: Čačky hračky / Bendová/	Rok
Kniha: Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Jablko O gaštankovi, čo nemal kožúšok	Jeseň
Rozprávka: O dvanástich mesiačikoch Kniha: Maco Snehuliakom Téma jar: Kniha: Dobrodružstvo s myškami Téma leto: Čačky hračky / Bendová/: Smädné kvietky Téma rodina- členovia: Rozprávky: O repe Červená čiapočka	Zima

Rozprávka: O repe Červená čiapočka	Na poli, v lese, v záhrade
Rozprávky: Tri prasiatka O rybárovi a zlatej rybke Dlhý, široký a bystrozraký Janko Hraško	Remeslá
Kniha: Maco Snehuliakom: Nezvyčajný vianočný stromček Rozprávky: Medovníková chalúpka Vianočné dobrodružstvo	Vianoce

Témy čerpané z Vecného učiva ŠkVP

Základná orientácia

Svoje meno, priezvisko.

Orientácia v priestore: trieda, budova školy.

Spoznávanie zariadenia triedy.

Porozumenie najjednoduchším časovým údajom a vzťahom: deň-noc, svetlo-tma.

Spoznávanie vlastného tela: ukázanie aspoň troch pomenovaných častí svojho tela.

Poznávanie prírody

Domáce zvieratá: pes, mačka.

Voľne žijúce zvieratá: myš, medveď.

Pojmy: vtáky a hmyz.

Rastliny: kvety a stromy.

Pozorovanie zmien v prírode: ročné obdobia.

Orientácia v bežných životných situáciách

Verejná doprava: výstup a nástup do dopravného prostriedku.

Správanie sa v obchode, rozoznať obchody podľa zamerania – potraviny, hračky.

Úloha lekára a zdravotnej sestry.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Pragmatická rovina	40
Morfologicko-syntaktická rovina	20
Lexikálno-sémantická rovina	40
Rozvíjanie iných schopností žiakov spojených s komunikáciou	30
Foneticko-fonologická rovina jazyka	30
Rozvíjanie rozprávačských schopností	35

Rozvíjanie sociálnych zručností pre 1. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu: Rozvíjanie sociálnych zručností je jedným zo základných cieľov výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov s MP. Na ich rozvoji sa podieľajú aj ďalšie predmety, najviac pracovné vyučovanie a rozvíjanie komunikačných schopností. Cieľom predmetu je vyjadrovanie potrieb, nadväzovanie kontaktov, výmena informácií.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Rozvoj sociálnych interakcií.

Hlavné ciele:

- Rozvoj základných sociálnych zručností.

Ďalšie ciele:

- Rozvoj spolupráce pri stravovaní,
- rozvoj spolupráce pri vykonávaní hygienických návykov,
- rozvoj neverbálnej imitácie.

3. Proces vyučovania predmetu Rozvíjanie sociálnych zručností sa bude realizovať na hodine Rozvíjanie sociálnych zručností, 2 hodiny týždenne, 78 hodín ročne. Okrem tohto predmetu sa na rozvíjaní a upevňovaní sociálnych zručností podieľajú aj ďalšie vyučovacie predmety, najmä rozvíjanie komunikačných schopností a pracovné vyučovanie.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Vyjadrovanie potreby jesť a piť nadviazaním očného kontaktu so súčasným použitím ukazovania na predmetné symboly.
- Vyjadrenie potreby ísť na WC prostredníctvom symbolu.
- Spolupráca pri obliekaní a vyzliekaní jednoduchých častí oblečenia, ak ich má dieťa pripravené.
- Spolupráca pri vykonávaní hygienických návykov, pri umývaní a utieraní rúk, tváre, pri čistení zubov, fúkaní nosa, používaní toaletného papiera.
- Spolupráca pri stravovaní – samostatné používanie lyžice a vidličky, naznačovanie používania nožika, samostatné používanie servítky.
- Priradovanie rovnakých farieb.
- Priradovanie rovnakých tvarov.
- Otváranie a zatváranie rôznych balení.
- Nalievanie z džbánu, prestieranie pre seba samého s minimálnou pomocou učiteľa.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Vyjadrovanie potreby piť a jesť	14
Vyjadrovanie potreby ísť na WC	10
Spolupráca pri obliekaní	10
Spolupráca pri vykonávaní hygienických návykov	10
Spolupráca pri stravovaní	10
Priradovanie rovnakých farieb a rovnakých tvarov	8
Priradovanie rovnakých tvarov	8
Otváranie a zatváranie rôznych balení	8

Rozvíjanie grafomotorických zručností pre 1. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu Rozvíjanie sociálnych zručností. Pre praktický život je vhodné naučiť žiakov ako formu dorozumievania tlačene písma. K nácviku písanej abecedy pristupujeme len u žiakov s vhodnými dispozíciami. Ako pomôcky na vyučovanie využívame písacie nástroje, kartičky, reliéfne makety jednoduchých tvarov na obkresľovanie, výkresy s predpísanými textami.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Zlepšiť hrubú a jemnú motoriku rúk.

Hlavné ciele:

- Zlepšiť jemnú motoriku prstov.

3. Proces vyučovania predmetu Rozvíjanie grafomotorických zručností sa bude realizovať na hodine Rozvíjanie grafomotorických zručností, 2 hodiny týždenne, 78 hodín ročne. Na rozvoji grafomotorických zručností sa podieľa aj výtvarná výchova.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Driblovanie s loptou, prevliekanie v perforovanej podložke, navliekanie korálok na drôt, rybárske lanko, tyčku.
- Hra s prstovými farbami, pieskom, plastelínou.
- Hra s kockami, skladanie plošných hračiek, strihanie, manipulácia s jednoduchými remeselnými a kuchynskými detskými nástrojmi, imitovanie zložitejšieho postavenie prstov.
- Uvoľňovacie, relaxačné cvičenia.
- Nácvik správneho držania písacích potrieb, správne sedenie pri písaní.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Driblovanie s loptou, prevliekanie v perforovanej podložke.	4
Hry s prstovými farbami, pieskom, plastelínou.	18
Hry s kockami, plošnými hračkami.	16
Manipulácia s jednoduchými detskými nástrojmi.	16
Uvoľňovacie, relaxačné cvičenia.	8
Nácvik správneho držania písacích potrieb.	8
Nácvik správneho sedenia pri písaní.	8

Matematika pre 1. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu Rozvíjanie sociálnych zručností. Žiak získava základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich dokázal v rozsahu individuálnych schopností a možností v čo najväčšej miere v praktickom živote prirodzene aplikovať. Pritom je potrebné, okrem iného, klásť dôraz nielen na obsah, ale aj na prístup ku žiakovi, výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov, pomôcok, vhodné učebné prostredie.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a na rozvoj celej osobnosti žiaka.

Hlavné ciele:

- Porovnávanie, triedenie a priradovanie predmetov,
- rozvíjať schopnosť rozlišovať a triediť činnosti bežného života, predmety, vlastnosti a pod. podľa určitých kritérií,
- pochopiť množstvo 1.

3. Proces vyučovania predmetu Matematika sa bude realizovať na hodine Matematiky, 2 hodiny týždenne, 78 hodín ročne. Je realizovaný prostredníctvom triedenia, priradovania, porovnávania. Individuálne zvyšujeme náročnosť úloh.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- porovnávanie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar
- triedenie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar
- vzťahy: všetko – nič, všetci – nikto
- orientácia v priestore: Vzťahy: dopredu – dozadu
- priradovanie predmetov k rovnakým predmetom
- priradovanie predmetov k tomu, čo ich dopĺňa
- vyhľadávanie rovnakých predmetov
- skladanie celku z častí
- pochopenie rozdielu medzi „1“ a veľa
- priradovanie predmetov k číslu 1
- priradovanie čísla 1 k predmetom
- čítanie a písanie číslice 1

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Porovnávanie predmetov	10
Triedenie predmetov	8
Vzťahy: všetko – nič, všetci – nikto	8
Vzťahy: dopredu – dozadu	8
Priradovanie predmetov k rovnakým predmetom	5
Vyhľadávanie rovnakých predmetov	5
Skladanie celku z častí	8
„1“ a veľa	8
Priradovanie predmetov k číslu 1	6
Priradovanie čísla 1 k predmetom	6
Čítanie a písanie číslice 1	6

Vecné učenie pre 1. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu Vecné učenie. Žiaci získavajú elementárne poznatky z oblastí prírodovedných a spoločenskovedných odborov. Manipulujú s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi. Z prírodovednej oblasti sa zoznamujú s charakteristickými črtami prírody, poznávajú zmeny, ktoré sa v nej odohrávajú. Zo spoločenskovednej oblasti poznávajú žiaci domov, školské prostredie, jeho okolie, zoznamujú sa so základnými pravidlami bezpečnosti cestnej premávky, upevňujú si základné návyky nevyhnutné na ochranu zdravia.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Viesť žiakov k spoznávaniu prírody a spoločnosti.

Hlavné ciele:

- Vedieť sa orientovať v bežných životných situáciách.

Ďalšie ciele:

- Poznať svoje osobné údaje,
- orientovať sa v priestore a čase,
- spoznávať prírodu v priamom kontakte,
- orientovať sa v bežných životných situáciách.

3. Proces vyučovania predmetu Vecné učenie sa bude realizovať na hodine Vecné učenie, 1 hodina týždenne, 39 hodín ročne. Vo výchovno – vzdelávacom procese je potrebné pre každého žiaka vybrať vhodné metódy, formy, didaktické prostriedky a pomôcky, vhodnú motiváciu, optimálnu náročnosť, mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Základná orientácia

- svoje meno, priezvisko
- orientácia v priestore: trieda, budova školy
- spoznávanie zariadenia triedy
- porozumenie najjednoduchším časovým údajom a vzťahom: deň-noc, svetlo – tma
- spoznávanie vlastného tela: ukázanie aspoň troch pomenovaných častí svojho tela.

Poznávanie prírody

- domáce zvieratá: pes, mačka,
- voľne žijúce zvieratá: myš, medveď
- pojmy: vtáky a hmyz, - rastliny: kvety a stromy
- pozorovanie zmien v prírode: ročné obdobia.

Orientácia v bežných životných situáciách

- verejná doprava: výstup a nástup do dopravného prostriedku

- správanie sa v obchode, rozoznať aspoň dva obchody podľa zamerania - potraviny, hračky
- rozpoznávanie základných potravín
- úloha lekára a zdravotnej sestry.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Základná orientácia	12
Poznávanie prírody	16
Orientácia v bežných životných situáciách	11

Etická výchova pre 1. – 2. ročník A, B, C variant

Charakteristika predmetu Etická výchova. Etická výchova pre žiakov s ľahkým, stredným a hlbokým až ťažkým mentálnym postihnutím, pomáha žiakovi rozvíjať svoju identitu, poznať svoje silné a slabé stránky, zároveň ich učiť pochopiť a akceptovať druhých, učíme žiakov vytvárať pozitívne vzťahy a prevziať zodpovednosť za seba i za druhých. primerane vyjadrovať city, kultivovane vyjadrovať negatívne city ako hnev, vzdor, smútok. Vedeť ich k tomu, aby akceptovali city iných, spoznávali pozitívne vlastnosti svojich najbližších v rodine i v škole. Upevňujeme základy spoločenského správania a dbáme na dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania. Precvičujeme verbálnu a neverbálnu komunikáciu u jednotlivých žiakov v závislosti od ich individuálnych schopností a miery postihnutia. Vytvárame priestor pre spontánne zapájanie žiakov do hier a činností. Cieľom etickej výchovy je vrátiť žiakovi pocit dôvery, pomáha im nadobudnúť zdravé sebavedomie, učí ich vychádzať s rovesníkmi. Dosiahnutie cieľov vyučovacích hodín je individuálne pre každého žiaka. Ťažší variant sa stáva len pozorovateľom. V tomto variante žiaci vždy pracujú s výraznou pomocou učiteľa, najmä pri praktickej činnosti.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Upevniť si základné komunikačné zručnosti a základy spoločenského správania,
- dodržiavať dohodnuté pravidlá správania,
- viesť žiakov k pozitívnym hodnotám a ich uplatneniu v bežnom živote,
- pomáhať nadobudnúť zdravé sebavedomie,
- podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností.

Hlavné ciele:

- Učiť sa primerane vyjadrovať city,
- učiť sa spoznávať pozitívne vlastnosti svojich najbližších.

Ďalšie ciele:

- Vedieť prijať kritiku aj pochvalu, vedieť odpustiť,
- vedieť poprosiť a poďakovať.

3. Proces vyučovania predmetu etická výchova sa bude realizovať na hodinách etickej výchovy 1 hodina týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Verbálna a neverbálna komunikácia

Otázka a prosba

- precvičovanie schopnosti klásť otázky a formulovať prosby vedúce k priateľstvu v hre alebo spoločnej činnosti.

PodĎakovanie a ospravedlnenie

- precvičovanie podĎakovania za splnenie vyslovenej prosby, za požičanú hračku alebo pomôcku,
- uvedomenie si chyby a vyslovenie ospravedlnenia.

Rozhovor

- prejavovanie schopnosti začať, udržiavať a ukončiť rozhovor,
- prejavovanie schopnosti ovládať svoju impulzivitu a zlepšovať sebaovládanie v rozhovore.

Počúvanie

- prejavovanie schopnosti trpezlivého počúvania, odpútanie sa od seba a sústredenie na hovoriacu osobu.

Pravda a lož

- rozlišovanie pravdy od lži, uvedomovanie si negatívnych dôsledkov lži.

Pozitívne hodnotenie seba a druhých

Pozitívne sebahodnotenie

- utváranie pozitívneho vzťahu k sebe,
- uvedomovanie si vlastných pozitívnych stránok,
- sebaovládanie,
- hry a aktivity podporujúce pozitívne sebahodnotenie.

Pozitívne hodnotenie druhých

- vyjadrenie uznania a sympatie,
- konkrétne vyjadrenie vlastností dobrého priateľa,
- odpustenie,
- uvedomenie si účinnosti pochvaly na sebe a iných,
- vyslovovanie a prijímanie pochvaly druhých,
- vyjadrovanie a prijímanie kritiky a pochvaly.

Tvorivosť v medziľudských vzťahoch

- pozorovanie,
- hry a úlohy rozvíjajúce tvorivosť,
- tvorivé riešenie každodenných situácií zo života žiakov.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Verbálna a neverbálna komunikácia.	19
Pozitívne hodnotenie seba a druhých	10
Tvorivosť v medziľudských vzťahoch	10

Náboženská výchova pre 1. ročník A,B,C variant

1. Charakteristika predmetu Náboženská výchova. Vyučovanie náboženstva je priestor, kde sa žiaci učia vytvárať si a upevňovať vzťah s Bohom, učia sa kresťanským postojom a kresťanskému životnému štýlu.

2. Cieľ:

- Viesť deti k postupnému objavovaniu lásky Boha k svetu a k človeku.
- Budovanie vzájomných vzťahov, spoznávania ich hodnoty.
- Formovanie návykov vzájomného prijímania sa.
- Návyk jednoduchej modlitby.
- Objaviť, že som milovaným Božím dieťaťom.
- Formovať návyk vzájomného prijímania sa a návyk modlitby.

3. Proces vyučovania predmetu náboženská výchova sa bude realizovať na hodinách náboženskej výchovy 1 hodinu týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Zoznamujeme sa navzájom

- Ja a moje meno – predstavenie sa.
- Môj spolužiak – spoznanie spolužiakov.
- Kamarátstvo, moji kamaráti – mená, vzťahy so spolužiakmi.
- Poznanie svojho miesta v triede.
- Oboznámenie sa so školskými pravidlami.
- Formovanie návyku delenia sa.
- Formovanie návyku prežehnanie sa.

Zoznamujeme sa so školou

- Školské zvonenie, delenie času.
- Škola, trieda, lavica.
- Komunikácia v triede, v škole.
- Miestnosti školy, jej zariadenie.

Rodina, ja a kamaráti

- Mama a jej úloha.
- Otec a jeho úloha.
- Rodina a jej úloha.
- Dieťa – patrím do rodiny.
- Kamarát.

Príroda – Božie dielo

- Rozmanitosť a krása prírody.

- Rôzne plody prírody.
- Zvieratá v prírode.
- Rastliny v prírode.
- Voda a jej dôležitosť.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Zoznamujeme sa navzájom	14
Zoznamujeme sa so školou	9
Rodina, ja a kamaráti	10
Príroda – Božie dielo	6

Pracovné vyučovanie pre 1. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu Pracovné vyučovanie. Predmet pracovné vyučovanie má významnú úlohu vo vzdelávaní žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia z hľadiska úspešného sociálneho začlenenia sa do spoločnosti, vytvárania sociálneho, pracovného a osobného uplatnenia sa, individuálneho rozvoja jeho osobnosti a z hľadiska vytvárania vzťahov k okoliu. Je dôležitým faktorom pri vytváraní seba obslužných a hygienických návykov, pri vytváraní a rozvoji poznávacích procesov, motorických a pracovných zručností a návykov.

Pracovné vyučovanie prispieva k uspokojovaniu osobných potrieb žiaka, k jeho rozvoju jeho schopností, možností a zručností.

Obsah vyučovacieho predmetu sa realizuje v prirodzených podmienkach, situáciách, v ktorých bude žiak danú činnosť v reálnom živote vykonávať. Delí sa na zložky.

V zložke **sebaobslužné** činnosti žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

V zložke **práce v domácnosti** si osvojujú základné pracovné návyky v domácnosti, zručností potrebné pri domácich prácach, udržiavanie poriadku. Súčasťou je aj šitie – základy šitia, ručné práce. Súčasťou zložky sú práce v kuchyni – znalosti o potravinách, udržiavanie poriadku a hygieny v kuchyni.

V zložke **práce v dielni** si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.

2. Ciele:

- Utvárať základné hygienické návyky a zručnosti,
- utvárať základné samoobslužné zručnosti,
- utvárať základné návyky pri stravovaní,
- rozvíjať jemnú a hrubú motoriku,
- utvárať základné pracovné zručnosti,
- poznávať rôzne materiály.

3. Proces vyučovania predmetu sa bude realizovať na hodine Pracovné vyučovanie, 3 hodiny týždenne, 117 hodín ročne. V procese rozvíjame jemnú a hrubú motoriku – chytanie predmetov prstami, zvyšovanie schopnosti chopenia a stisku, manipulovanie s predmetmi oboma rukami, prenášanie predmetov na väčšiu vzdialenosť, zbieranie malých predmetov pomocou palca a ukazováka. Pri osvojovaní základných stravovacích návykov sa snažíme, aby žiak dokázal určitý čas sedieť pri jedle.

Pri realizácii výchovno – vzdelávacieho procesu je potrebné pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov, pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, vhodné učebné prostredie a hygiena.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na zložky::

Sebaobslužné činnosti :

- Spolupráca pri osobnej hygiene.
- Používanie hygienických potrieb.
- Osvojenie si hygienických návykov s pomocou.

- Používanie WC, toaletného papiera.
- Púšťať vodu.
- Vyzliekanie a obliekanie odevu s pomocou.
- Obúvanie a vyzúvanie s pomocou.
- Osvojenie si základných návykov pri stravovaní, sedieť určitý čas pri jedle.

Práce v domácnosti:

- Odkladanie predmetov na určené miesto s pomocou.
- Odkladanie odevu a obuvi s pomocou.
- Otváranie a zatváranie dverí, zásuviek.
- Zapínanie a vypínanie osvetlenia.

Práce v dielni:

- Taktilné oboznámenie sa s rôznymi materiálmi: papier, textil, drevo, plastelína a iné.
- Trhanie a krčenie papiera.
- Manipulovanie s kockami: ukladanie dvoch kociek na seba, vedľa seba.
- Vkládanie predmetov do otvoru podľa tvaru a iných vlastností.
- Skrutkovanie do perforovanej dosky.
- Skladanie jednoduchého puzzle.
- Navliekanie rôznych predmetov: veľké korále, krúžky a pod.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Sebaobslužné činnosti	47
Práce v domácnosti	35
Práce v dielni	35

Hudobná výchova pre 1. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu Hudobná výchova. Predmet Hudobná výchova je predmetom zážitkovým a činnostným, kde na základe hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o hudbu a radosť z nej.

2. Ciele:

- Rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie,
- rozvíjať sluchovú pamäť a sluchovú diferenciáciu,
- rozvíjať senzomotorické schopnosti,
- nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudby,
- rozlišovať medzi ľudskou rečou a inými zvukmi.

3. Proces vyučovania predmetu Hudobná výchova sa bude realizovať na hodine Hudobná výchova, 1 hodina týždenne, 39 hodín ročne. Proces výučby sa bude realizovať v takej miere, v akej je žiak schopný osvojiť si dané činnosti vzhľadom k jeho možnostiam a schopnostiam a to formou pohybových hier a hry na telo.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Počúvanie širšieho repertoáru reprodukovanej hudby (z CD, kaziet a pod.).
- Rozvíjanie pasívneho vnímania zvukov Orffovho inštrumentária.
- Motivácia dieťaťa k vyludzovaniu jednoduchých zvukov na Orffovom inštrumentáriu.
- Jednoduché hry so spevom.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Počúvanie reprodukovanej hudby	15
Pasívne vnímanie zvukov Orffovho inštrumentária	7
Motivácia dieťaťa k vyludzovaniu jednoduchých zvukov na Orffovom inštrumentáriu	6
Jednoduché hry so spevom	11

Výtvarná výchova pre 1. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu Výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom rozvíjať grafomotorické zručnosti, jemnú a hrubú motoriku. Rozvoj jemnej motoriky prispieva k rozvíjaniu komunikačných schopností, expresívnej a receptívnej zložky reči a nonverbálnej komunikácie.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj koordinovaného pohybu rúk,
- rozvoj senzomotorickej koordinácie,
- rozvoj lateralitu,
- rozvoj priestorovej orientácie, pozornosti, vnímania.

Hlavné ciele:

- Rozvíjať motoriku rúk a prstov,
- rozvíjať senzomotorickú koordináciu,
- rozvíjať percepciu,
- rozvíjať zmyslové vnímanie,
- rozvíjať tvorivosť,
- podporovať rozvoj grafomotorických zručností.

3. Proces vyučovania predmetu Výtvarná výchova sa bude realizovať na hodine Výtvarná výchova, 1 hodina týždenne, 39 hodín ročne. Precvičujú si motoriku rúk a prstov. Žiaci pracujú podľa individuálnych možností a formátu papiera. Pracujú na tabuli, na baliacom papieri, v piesku. Prechádzajú od veľkých formátov k menším, striedajú ich podľa účelu.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Kresba

- správne držanie ceruzky, napodobňovanie jednoduchých tvarov,
- obkreslenie foriem,
- prepisovanie zvislých a vodorovných čiar,
- maľovanky – vyfarbovanie.

Maľba

- liatie, kvapkanie, odtlačanie, frkanie farby,
- odtlačanie ruky, hra s farbou, dotváranie škvŕn,
 - maľba prstovými farbami.

Modelovanie

- manipulácia s modelovacími materiálmi,
- vytváranie guľôčky, valčeka z plastelíny,
- vyštipnúť štipcami malé kúsky plastelíny.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Kresba	14
Maľba	14
Modelovanie	11

Zdravotná telesná výchova pre 1. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu Zdravotná telesná výchova. Po určení motorickej a senzomotorickej úrovne žiaka sa treba zamerať na utváranie účelových pohybových zručností, kompenzáciu motorických nedostatkov, elimináciu nevhodných motorických prejavov a pohybových stereotypíí. S rozvíjaním pohybovej aktivity úzko súvisí rozvoj poznávacej činnosti, nakoľko pri pohybových aktivitách pôsobíme aj na rozvoj psychických funkcií – na vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu a reč.

Na telesnej výchove sa využíva štandardné telocvičné náčinie a náradie a ďalšie vhodné pomôcky.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Sú zamerané na dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov, vypestovanie pozitívneho vzťahu k pohybu, cvičeniu, športu v rámci ich možností a schopností.

Hlavné ciele:

- Aktívna spolupráca pri vykonávaní hygienických úkonov v súvislosti s telovýchovnými aktivitami,
- sebakontrola,
- prijímanie pravidiel,
- vykonávanie aktivít napodobňovaním,
- zvládanie poradovosti,
- prispôsobenie sa požiadavkám skupiny,
- uvedomenie si vlastného tela,
- rozvíjanie koordinácie oko – ruka.

3. Proces vyučovania predmetu Zdravotná telesná výchova sa bude realizovať na hodine Zdravotná telesná výchova, 3 hodiny týždenne, 117 hodín ročne. Proces predmetu uplatňuje individuálny prístup. Pri predmetu telesná výchova uplatňuje individuálny prístup. U žiakov budujeme kladný postoj k pohybovým aktivitám a učíme ich zvládnuť prípravu na pohybovú činnosť podľa pokynov učiteľa.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Riekanky a detské pesničky spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít.
- Rolové hry.
- Kontaktné hry.
- Lezenie po vizualizovanej trase.
- Pochodovanie po vizualizovanej trase.
- Indiánsky skok napodobňovaním pohybov učiteľa.
- Kráčanie v podrepe (kačací krok).
- Sezónne činnosti – hry na snehu, nácvik chôdze po klzkej ploche, sánkovanie. na miernom svahu, turistika, plávanie.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Riekanky a detské pesničky spojené s pohybom	29
Rolové hry	20
Kontaktné hry	20
Lezenie a pochodovanie po vizualizovanej trase	24
Indiánsky skok napodobňovaním pohybov učiteľa	8
Kráčanie v podrepe	4
Sezónne činnosti	12